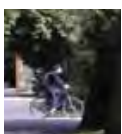

FAR VILD I NATUREN

Det er godt for din hjerne
s. 4

DN klager

Og klagerne
er vigtigere
end nogensinde før – for
naturen og for demokratiet
s. 6

Verdens natur har brug for hjælp

DN til topmøde i Sydkorea
s. 8

Skal økologi absolut være så dyrt?

Økologi er godt. For vores natur,
miljø og drikkevand. Men økologi
er også dyrt. Særligt kyllingerne, som
du snildt betaler 100 kroner mere for,
hvis de er økologiske. Hvorfor skal
økologi være så pokkers dyrt?

Af **Ulf Joel Jensen**
Freelancejournalist

Regeringen vil fordoble
det økologisk dyrkede
areal inden 2020. Men
det går for langsomt.
Derfor har Fødevareministeri-
et lavet et såkaldt servicetjek,
hvor man blandt andet foreslår
at mindske de store prisforskelle
mellem økologiske og konventio-
nelle fødevarer.

Dyre kyllinger

Et af problemerne, ifølge Føde-
vareministeriets servicetjek, er,
at de økologiske varer fordyres
voldsomt gennem forædlings- og
salgsleddene, inden de når hyl-
derne i butikkerne.

Eksempelvis er der kun om-
kring 25 kroners forskel på pro-
duktionsprisen på en økologisk
og en konventionel kylling hos
landmanden, mens forbrugerne

kan komme til at betale op mod
100 kroner mere for den økolo-
giske kylling.

Det skyldes blandt andet, at
detailhandlen beregner avancen
procentuelt og dermed tjener
mere i kroner og ører på økolo-
giske varer end på de konventio-
nelle.

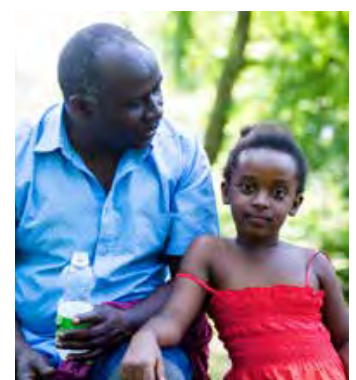
– Økologisk landbrug er selv-
følgelig en dyrere produktions-
form, fordi den tager hensyn til
natur og miljø. Men når varer-
ne samtidig fordyres af, at både
moms og butikkernes fortjene-
ste udregnes procentuelt, har
vi et seriøst problem med at få
afsat de økologiske varer, siger
Rikke Lundsgaard, der er land-
brugspolitisk seniorrådgiver i
DN.

Læs mere **s. 3**

Ud i efteråret

DN byder på naturoplevelser landet
over **s. 12**

På tur i dansk natur

“Her er helt fantastisk.”
s. 10

Direktørens kommentar

SUNDT AT KUNNE KLAGE

Som borger eller organisation i Danmark har man mulighed for at klage, når en myndighed har truffet en afgørelse. Man kan klage over tildeling af en plads i børnehaven, en skattesag eller en tilladelse til at opdyrke et beskyttet naturområde. Og det er et sundt princip. Det specielle for DN – i denne sammenhæng – er, at vi som organisation kan få prøvet f.eks. kommunale afgørelser af andre menneskers ansøgninger i Natur- og Miljøklagenævnet. Det gør vi ved sager, hvor vi bedømmer, at natur og miljø lider overlast, fordi kommunen har skønnet forkert i forhold til en naturbeskyttelseslovgivning,

Af Michael Leth Jess
Direktør for
Natur og Plan, DN

der jo skal fortolkes ens i hele landet. En klage er toppen af isbjerget. Under overfladen gemmer sig en lang proces, der begynder med engagement i natur, miljø og lokalområde. Tusindvis af frivillige timer i naturen, gode snakke, dialog, tømte kaffekopper og heldigvis: Hundrevis af sager, der aldrig blev klager, fordi det gode argument sejrede, før der skulle træffes en afgørelse. ■

Ja tak til økologi

Et stort flertal i befolkningen vil have lavere moms på økologi. Danmarks Naturfredningsforening (DN) glæder sig over resultatet – og ser det som et udtryk for, at danskerne ønsker at købe mere økologi.

Af Sanne Lembrecht Buggeskov
Journalist i Danmarks Naturfredningsforening

I en undersøgelse foretaget for De Samvirkende Købmænd (DSK) svarer tre ud af fire danskere ja tak til at differentiere momsen til fordel for de økologiske varer. Undersøgelsen viser desuden stor opbakning blandt de adspurgte til at sænke momsen på frugt og grønt samt nøglehulsmærkede fødevarer. Undersøgelsens resultat glæder naturligvis DN. Det ville gøre en stor forskel for naturen, hvis tre ud af fire danskere rent faktisk

købte økologiske varer, fortæller landbrugspolitisk seniorrådgiver Rikke Lundsgaard: – Det, vi kommer i munden, har direkte indflydelse på, hvordan naturen ser ud. Hvis danskerne købte mere økologi, ville flere intensivt dyrkede arealer kunne omlægges til økologiske brug til gavn for vores grundvand og biodiversiteten i den danske natur, siger hun. For at fremme økologi har DN tidligere foreslået regeringen at ændre afgiftsstrukturen, så det bliver billigere for forbrugeren at tage hensyn til natur, miljø og klima ved at købe økologisk. ■

POLITISK §

Grønne tal i landbrugsstøtten

Regeringen har øremærket fem til syv procent af landbrugsstøtten til fordel for økologi, natur og miljø – en sejr for DN, der har arbejdet for at påvirke forhandlingerne.

100.000

børn er tilmeldt Natures Dag. Du og din familie kan også være med søndag den 14. september. dn.dk/naturesdag

DN LIGE NU

Tag på skattejagt i naturen

En ny mobil hjemmeside gør det muligt at registrere de dyr og planter, du møder i naturen. Der er lagt op til sjove timer i naturen samtidig med, at du hjælper DN med at undersøge naturtilstanden i Danmark. Kom i gang her: biodiversitet.nu

FÅ NYHEDER OM NATUR OG MILJØ

DN.DK/NYHEDSBREV

MEDLEMMER TJEKKER FREDNINGER

I juli og august måned har over 100 DN-medlemmer besøgt 50 fredede områder i Danmark for at kigge dem efter i sømmene. Ved at deltage i de såkaldte fredningstjek kan man blandt andet være med til at sikre, at udsigter på de fredede områder forbliver uspolerede, og at landskaber ikke vokser til i krat.

LÆS MERE
dn.dk/100tjek

SAGEN KORT

Kysten er nu fri

En grundejer ved Fredericia havde uden tilladelse lagt så mange sten, at man kun kunne gå tur på stranden ved lavvande. Det lykkedes ham at undgå alle forbud og påbud i syv år. Nu er stenene væk – og kysten igen fri.

2007

Stenbarrieren anlægges uden tilladelse.

2009

Kystdirektoratet opdager stenene, afslår ejerens anmodning om dispensation og forlanger stenene fjernet. Ejer klager til Transportministeriet.

2011

DN Fredericia rykker Transportministeriet. Sagen sendes til Kystdirektoratet, der forlanger stenene fjernet. Ejer klager til Transportministeriet.

2012

DN Fredericia rykker transportministeriet for svar. Stenene forlanges fjernet inden april 2013.

2013

Ejer lægger sag an mod Transportministeriet.

2013

Transportministeriet frifindes. Stenene fjernes juni 2014.

fortsat fra forsiden

SKAL ØKOLOGI ABSOLUT VÆRE SÅ DYRT?

I Coop bryster man sig gerne af at være økologisk forkæmper: Coops butikker var blandt de første økologiforhandlere i 1982. Siden har de introduceret den økologiske vareserie Ånglamark. Og i dag er hver fjerde vare solgt i kædens selvudnævnte økologiske eksperimentarium, Irma, økologisk. Samme butikskæde fører enkelte varegrupper kun som økologi – eksempelvis kan man ikke længere købe konventionelle citroner i Irma. Men også i Coops mange butikker er økologien det dyre valg.

– Økologi er dyrere at købe, fordi økologi er dyrere at producere, lyder det indledningsvis fra afdelingschef Thomas Roland fra Coop Ansvarlighed. Han uddyber:

– Vi beregner vores avance som en procentuel avance, og den er overordnet ens på alle varer – uanset om de er økologiske eller ej. Det betyder, at uddeleren i sidste ende tjener mere på det dyrere, økologiske produkt, men det afspejler også den samme uddelers risiko ved at indkøbe den dyrere vare og have den på hylderne.

Kyllinger på tilbud

Thomas Roland erkender dog, at der er variationer på avancepolitikken fra varekategori til varekategori. Variationen hænger sammen med konkurrencesituationen på de forskellige varer og med risikoen for, at den enkelte vare ikke bliver solgt.

– Eksempelvis er konkurrencen på mælk – både den økologiske og den konventionelle – meget stor, og derfor er vores avance i dag meget lav. Et andet sted med stor konkurrence er på den konventionelle kylling. Der må vi nok erkende, at vi i kampagner indimellem sælger kyllingerne for billigt. Og det giver en ekstra skævvridning i forhold til det økologiske produkt, siger han – og afviser omvendt at ændre på avancepolitikken til fordel for det økologiske valg.

– Det vil være at drive fordelingspolitik, og det synes jeg ikke er vores opgave. I Coop vil vi meget gerne økologien, og vi synes selv, vi gør meget for at fremme den – blandt andet gennem et tæt samarbejde med vores økologiske leverandører. Men det skal være sjovt at sælge økologi; det fremmer nemlig også salget. Hvis vi eksempelvis tænker os, at vi skulle sælge

økologisk mælk til samme pris som konventionelle, så ville det reelt betyde, at vi ingen avance havde på denne vare.

Lavere moms – nej tak!

Thomas Roland erkender, at det "ikke ser kønt ud" med de meget lave kyllingepriser. Men han peger på den hårde konkurrence varehusene imellem – og spiller i stedet bolden tilbage til regeringen: Hvorfor ikke sænke momsen på økologien?

Men den er regeringen ikke

“

Vi må nok erkende, at vi i kampagner indimellem sælger konventionelle kyllinger for billigt

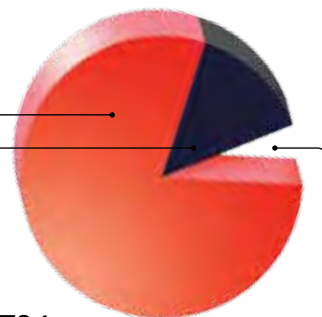
MEDLEMMERNE HAR ORDET

*Skal det være muligt at differentiere moms på økologiske og konventionelle fødevarer?

JA 79%

NEJ 14%

VED IKKE 7%

* Undersøgelse blandt DN's medlemmer, august 2014. 650 medlemmer har svaret.

Indkøb til en økologisk og en konventionel middag for en familie på fire. Der er købt ind i SuperBrugsen. Illustration Rasmus Juul

med på. Fødevareminister Dan Jørgensen udtalte til DR i juni i år, at han ikke ser en omlægning af hele det danske skattesystem – altså en sænkelse af momsen på økologi – som vejen til at booste økologien. Han fastholder, at momsen i Danmark er generel og skal vedblive at være det. I stedet ønsker han at bruge skattekroneerne til hjælp til landmændene, så de kan omlægge til økologi.

En bid af kagen til alle

Så tilbage til spørgsmålet om, hvorfor økologi partout skal være så pokkers dyrt sammenlignet med de konventionelle varer.

Hvis alle skal have en procentuel bid af kagen – eller i dette tilfælde kyllingen – bliver kyllingen bare dyrere og dyrere – også selvom prisforskellen i produktionsleddet måske ikke var så dramatisk.

– Det er skruen uden ende, lyder det fra Rikke Lundsgaard i DN. Hun tilføjer:

– Selvfølgelig kan butikkerne vælge at fremme de økologiske varer med fordelagtige priser eller deres egen nedsatte avance. Og i forhold til momsen er Danmark det eneste EU-land, der ikke arbejder for differentierede momssatser. ■

Det er ok at brække en arm

Det er eksistentielt for børn at eksperimentere i naturen – og skulle de brække en arm undervejs, er det også en god erfaring at have med, siger idrætssociolog Gunnar Breivik.

Af **Sanne Lembrecht Buggeskov**
Journalist i Danmarks Naturfredningsforening

Hvilken sammenhæng er der mellem fysisk aktivitet i naturen og børns udvikling?
Når børn leger i naturen, bygger de modeller op i hjernen, der har betydning for, hvordan de møder verden i fremtiden. Når børn ruller rundt på bakker, springer ned fra sten eller klatrer i træer, så får hjernen svar på spørgsmålet om, hvad der er muligt. Det betyder, at jo mere alsidigt børn leger i naturen, des rigere repertoire af modeller opnår de, og dem kan de glæde sig over resten af livet.

Hvilke færdigheder kan naturen fremme?
Balance, koordination og smidighed. I modsætning til kunstige omgivelser, der ofte består af rette linjer, er naturen ujævn og bevægelig. Ved at balancere på grene eller glide på glatte sten udvikler børnene et bevægelsesrepertoire, der er tæt forbundet med udviklingen af barnets intellekt, både motorisk og alment.

Hvor meget skal voksne organisere legen?
Børn skal have mulighed for at udforske verden på egen hånd. Det træner deres motivation, når de selv må afgøre, hvor grænserne går. Det er de faktisk også rigtig gode til. Der er næsten ingen børn, der falder ned fra træer, og falder de ned, så slår de sig ikke. Og skulle det ske, så dør de ikke af det. Det at brække et ben eller

en arm er en fin erfaring at få med sig i livet.

Hvad får børn ud af at færdes alene i naturen?
I dag er vi i færd med at organisere børns opvækst via større og større indgreb i deres liv. Mange forældre er bange for, at deres børn skal komme til skade, så derfor overbeskytter vi dem og kommer på den måde i vejen for deres egne erfaringer. Børn kan bedre træne deres egen vurdering og lære deres grænser at kende, når far og mor ikke står på siden og fortæller dem, hvad de kan og ikke kan.

Hvad får børn ud af at fare vild?
At fare vild er en helt grundlæggende eksistentiel erfaring. Vi farer jo vild mange gange i livet. At få oplevelsen som barn er en vigtig erfaring. Jeg bekender mig til en retning inden for psykologien, der beskæftiger sig med, hvordan vi former vores liv via nogle få og grundlæggende oplevelser, som vi ofte har i barndommen. Jeg har selv haft oplevelser i naturen som barn, som har været skelsættende for min historie og min egen selvforståelse. ■

EKSPERTEN

Gunnar Breivik
Idrætssociolog og professor på Norges Idrætshøjskole i Oslo.

Børn skal have plads til at tage på opdagelse i naturen, uden de voksne blander sig, mener tegner og forfatter Carl Quist-Møller.

FRI FOR DE VOKSNE

I anledning af Naturens Dag opfordrer Danmarks Naturfredningsforening børnene til at fare vild i naturens grønne labyrinter. Tegner og forfatter Carl Quist-Møller, der har ydet et frivilligt bidrag af tegninger til dagen, husker tydeligt de vilde naturoplevelser uden voksenovervågning.

Af **Sanne Lembrecht Buggeskov**
Journalist i Danmarks Naturfredningsforening

Lille Carl var endnu ikke fyldt ti år, før han fik sin hjemmesnittede bue i asketræ konfiskeret af Sydsjællands Politi. På øferie år efter år havde Carl og en kammerat bygget en hule under en træstamme, hvorfra de kunne se, hvem der kom til og forlod øen. De bemærkede bare ikke en røverbande, der skjulte stjålne antikviteter i nærheden af deres udkigspost. Det gik hverken værre eller bedre, end at politiet konfiskerede drengenes trævåben sammen med sølvtøj og vaser.

– Jeg fik min bue tilbage i en gennemsigtig og forseglet plastikpose. Hele episoden gjorde det endnu mere spændende for os efterfølgende at lege i skoven, for nu vidste vi, at der var noget på spil, fortæller Carl Quist-Møller over telefon fra selv samme område, som

han dyrkede i skikkelse af en vild indianer for godt 40 år siden.

DN vil gerne have flere indianere i skoven, og derfor afholder foreningen og Friluftsrådet endnu en gang Naturens Dag, der løber af stablen søndag den 14. september landet over.

Alene på en øde ø
I år handler Naturens Dag om at fare vild og finde vej og skabe mulighed for at prøve grænser af og lade sig overraske.

– Børnene skal slippes fri i naturen og have rum til at udvikle projekter og eksperimentere uden voksenindblanding. Frihed i naturen udvikler fantasien og evnen til at træffe kloge valg, siger Ole Laursen fra DN, der har været med til at forme konceptet bag dagen.

Og netop det med voksenindblanding erindrings Carl Quist-Møller. Dvs. han husker særligt en episode, hvor de voksne godt kunne have sparet deres indblanding.

Da Carl var omkring 9 år gam-

Lad tilfældighederne råde
Med navigations-appen Serendipitor kan du bevæge dig rundt i byen eller i naturen ad mere tilfældige veje. Indtast en hvilken som helst rute, du ønsker at gå, og Serendipitor vil bede dig om at udføre forskellige handlinger på din vej. Gå for eksempel i hælene på en hundelufter, indtil hunden opdager dig, og drej derefter til højre første gang, muligheden byder sig. Eller find den højeste bygning på din vej, gå derop og nyd udsigten.

De to voksne var sejlet ud til os i stormvejr, mens Gert Bastian, der var operasanger, stod i stævnen og skrålede

bakke leverpostej, som de en gang imellem skiftede ud med friske udgaver ved at svømme til fastlandet og tilbage igen – naturligvis uden at blive set af de voksne.

På jagt efter eventyret

Naturens Dag er både børnenes og de voksnes dag, men de voksne skal gøre sig særligt umage for ikke at finde de letteste løsninger, når de færdes i naturen. Carl

Quist-Møller mener, at vores rationalitet let kan forhindre os i at finde de omveje, der ellers ville føre os gennem eventyret.

– Vi kan ikke bare vælge, at nu vil vi gøre sådan og sådan, og så kommer eventyret uden videre til os. Det er oftere et spørgsmål om tilfældigheder, og i den forbindelse kan vi bruge spil, for eksempel terningekast, til at skabe nogle nye regler for, hvordan vi bevæger os i naturen, foreslår Carl Quist-Møller og henviser til den terning, som han har illustreret til skoler og institutioner i forbindelse med Naturens Dag.

– Naturens Dag er en oplagt mulighed for at praktisere natur i børnehøjde. I dag får børn jo nærmest at vide, hvordan de skal stryge en tændstik. Hvis der skal udvikles nye løsninger i fremtiden, skal de have plads til at eksperimentere. Naturen er et af de sikreste laboratorier, hvor voksenopsyn ikke er nødvendigt, slutter tegneren. ■

Lad terningen finde vej

Brug terningekast til at skabe nye regler for, hvordan du bevæger dig i naturen. Skoleklasser, der er med til Naturens Dag, får en oppustelig terning, tegnet af Carl Quist-Møller, så de kan udfordre hinanden i naturen. Find selv på lege med terninger eller hent inspiration på naturensdag.dk

DN OPFORDRER

- ▶ til at trække TV-stikket søndag til den 14. september og springe uforberedt ud i Naturens Dag sammen med din familie
- ▶ til at gå på opdagelse i den ukendte og vilde natur og få våde strømper og beskidte knæ
- ▶ til at fare vild i naturen. Følg et spor i skovens mosser eller kystens sten eller tegn dit eget kort, og lad det lede dig på afveje

Læs mere
dn.dk/naturensdag

MEDLEMMERNES BØRN HAR ORDET

Hvad er din vildeste naturoplevelse?

 HAMPUS ALDER: 10 ÅR BY: BIRKERØD MOR HAR VÆRET MEDLEM SIDEN 2003 – Jeg flød ned ad en å på en badering. Det var lidt ligesom i et eventyr, fordi det var så spændende.	 ANTON ALDER: 7 ÅR BY: BIRKERØD MOR HAR VÆRET MEDLEM SIDEN 2003 – Det var sjovt i åen, men der var edderkopper, og vandet var så koldt, at jeg gik helt i koma.	 WILLIAM ASBJØRN ALDER: 4 ÅR BY: NERSLEV MOR HAR VÆRET MEDLEM SIDEN 2001 – Jeg fangede min yndlingssommerfugl. Det er den med de store øjne.
--	--	---

mel, var han på en ødegård i Bolmen i Sverige. Sammen med sin fætter overnattede han på en lille ø et stykke ud fra fastlandet. Allerede første nat blev det et voldsomt tordenvejr. Regnen væltede ned over teltet, og lyn slog skarpe smæld ude over vandet, mens drenge lå klædt i regntøj fra top til tå i de våde soveposer.

– Næste morgen havde min fætter haft en drøm om, at min stedfar Peter og stedbedstefar Gert Bastian havde været ude på øen og kigget ind til os i teltet. Det viste sig så at være virkeligheden. De to voksne var faktisk sejlet ud til os i stormvejret, mens Gert Bastian, der var operasanger, stod i stævnen af båden og skrålede “det er os, der kommer, det er bare Peter og Gert, der kommer her” for ikke at skræmme os, når de nåede frem, fortæller Carl Quist-Møller.

Drengene havde imidlertid sovet tungt og godt natten igennem og endte med at bo hele seks dage på øen, ernæret af et rugbrød og en

Find vej ud i naturen på
NATURENS
DAG 14. sep 2014

Find oplevelser på www.naturensdag.dk

DN KLAGER OG KLAGER OG KLAGER OG KLAGER OG ...

DN's klager bliver af og til beskyldt for at være snæversynede og bekostelige for dem, som de går ud over. Men klagerne spiller en vigtig rolle for demokratiet, retssamfundet og ikke mindst naturen – og de er vigtigere end nogensinde før.

Af **Sarah Risbøl Jacobsen**
Freelancejournalist

i visse erhvervskredse, siger Eigil Torp Olesen.

DN klager ikke ret meget

Det er forståeligt, siger Nina Larsen Saarnak, som er leder af DN's arbejde med lokale sager. Men ser

Sager frem for klager. Det er Eigil Torp Olesens mantra, når han som lokalformand for lokalafdelingen Frederikshavn-Læsø skal håndtere sager, hvor kommunen træffer beslutninger på bekostning af naturen.

Han er opmærksom på, at lokal-samfundets goodwill er vigtig for lokalafdelingen og for DN's ry, og at en klage kan forsinke planlagt byggeri i op til et år, før Natur- og Miljøklagenævnet træffer en afgørelse.

– Det er vigtigt for os at blive opfattet som en seriøs modpart, som forvaltningen gider lytte til. Derfor er vi omhyggelige med at vurdere sagerne og klager kun, når der sker åbenlys skade på naturen, siger formanden.

Frederikshavn-Læsø er én af DN's 95 lokalafdelinger, som holder øje med kommunernes omgang med Danmarks natur. Sidste år indsendte DN i alt 217 klager og vandt lidt over halvdelen. Det kan lyde som mange – især, når afgørelserne sætter en stopper for byggeri eller udvidelser, som er blevet godkendt af kommunen. Det siger sig selv, at klagerne ikke er lige populære alle steder, og at grundejere og beslutningstagere kan føle sig urimeligt behandlet af DN.

– Der er kredse i landet, hvor vi ikke er specielt populære. Særligt

WWW.DN.DK

Følg DN på de sociale medier

www.dn.dk/følg

man nøgternt på tallene, er 217 klager på ét år faktisk ikke mange, når de fordeler sig over 95 lokalafdelinger.

– DN modtager årligt 15-20.000 potentielle klagesager, men vi klager altså kun over godt 200. Det er omkring to klager pr. afdeling om året, siger hun og understreger, at det ikke er DN, som afgør sagerne:

– Det er Natur- og Miljøklagenævnets rolle at veje behov for lokal naturbeskyttelse og vækst op imod hinanden inden for lovens rammer, og det er nævnet, som træffer den endelige beslutning.

Nina Larsen Saarnak bakkes op af Thomas P. Boje, som forsker i den frivillige sektor på Roskilde Universitetscenter. Organisationer som DN er grundlæggende vigtige for demokratiet, mener han. Klagerne er med til at sikre, at vækstøkonomien ikke løber løbsk og tromler hensynet til naturen.

Andre varetager væksthensyn

– Kommunerne og staten fungerer efter effektivitetskrav. Samtidig er der besparelser på en masse af de natur- og miljøregulerende og

kontrollerende organer, som gør kontrollen ineffektiv. Det, der mangler i kommunernes miljøforvaltning, er et blik for det generelle, det almene, som ikke bare er kommunens særinteresser, men også er landets og befolkningens interesser.

– Hvis en å eksempelvis løber igennem flere forskellige kommuner, har hver kommune sine interesser i, hvad der skal ske med den å. Her er det nødvendigt, at nogen holder fast i et generelt synspunkt, siger Thomas P. Boje, som i øvrigt ikke mener, der er hold i anklagerne om, at DN bremser vækst og udvikling:

“

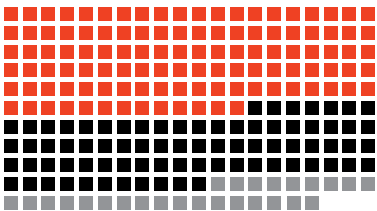
Der er rigeligt med andre, der varetager de vækstøkonomiske interesser

Fredningen af Assistens Kirkegård i København er et godt eksempel på klagers lovfortolkende funktion.
Foto POLFOTO

KLAGER I TAL

I 2013 indsendte DN i alt 217 klager til Natur- og Miljøklagenævnet.

■ Vundet **113**
■ Tabte **78**
■ Frafaldne **26**

DN vinder **59%** af behandlede klager

– Der er rigeligt med andre, der varetager de vækstøkonomiske interesser. Erhvervslivets interesser er stærkt repræsenteret i dagens samfund. I den ideelle verden skulle der hele tiden ske en afvejning af miljø og natur over for arbejdspladser og vækst.

Klager giver love liv

Klagerne er ikke kun vigtige for demokratiet og naturbeskyttelsen. De er også en del af et velfungerende retssamfund og har en vigtig lovfortolkende funktion, fortæller formand for Natur- og Miljøklagenævnet, Pernille Christensen:

– Klagerne er centrale i Natur- og Miljøklagenævnets arbejde med, som et domstolslignende organ, at fortolke gældende ret, siger hun.

– I miljølovgivningen varierer det, hvor klar lovens beskrivelse er. Jo mere uklar, jo større arbejde med at fortolke og finde ud af, hvad den helt konkret betyder. Klagerne kan sætte kød og blod på loven.

Pernille Christensen nævner fredningen af Assistens Kirkegård som et godt eksempel på klagernes lovfortolkende funktion. Her skulle nævnet tage stilling til, om det er muligt at bruge fredningsbestemmelser i naturbeskyttelsesloven til at frede kirkegårde.

– Her tog vi stilling til, at det kunne man godt. Men vi har også skrevet, at det vil ske yderst sjældent, og vi har opstillet nogle snævre rammer for at understrege, at det ikke bliver hverdagskost.

Vigtigere end nogensinde før

Frivillighedsforsker Thomas P. Boje mener, at DN's klageret er vigtigere i dag, end den har været tidligere. Den måde, man dyrker jorden på, er blevet mere intensiv og indgribende, end den var for halvtreds år siden.

– Naturødelæggelserne er mere omfattende. DN har en vigtig rolle, fordi de påpeger, hvor der sker skader. På samme måde, som andre frivillige organisationer påpeger misligholdelse af f.eks. lønoverenskomster og den sociale lovgivning. Med samfundets øgede differentiering og miljøproblemernes mere omfattende konsekvens får organisationer som DN en stadig større rolle som beskytter, siger han. ■

DN KLAGER

- ▶ DN fungerer som natu-rens advokat i forhold til den måde, som Folketingets lovgivning bliver administreret på, og har ret til at klage over myndighedernes afgørelser om natur, miljø og planlægning
- ▶ De mange lokale sager giver DN overblik over, hvordan lovgivningen på natur- og miljøområdet virker i praksis
- ▶ En række tilsyneladende bagatelsager kan være udtryk for en tendens, som bør reguleres ved at ændre eller gennemføre ny lovgivning

Læs mere på
dn.dk/klager

Få Skovsgaard MadMarked hjem på spisebordet

I efteråret åbner vi Skovsgaard MadMarkeds Webshop. Der vil du kunne købe rene produkter, som dyrkes og produceres på stedet – krydret med MadMarkeds sans for smag og gastronomi: Marmelader, juicer, krydderurter, mel, eddiker, lemonader, kager, syltede produkter, curds og meget mere.

Skovsgaard MadMarkeds Webshop åbner på adressen shop.madmarked.net

Følg os på Facebook, hvor vi annoncerer åbningsdagen.

Skovsgaard
MadMarked

I samarbejde med

Danmarks
Naturfredningsforening

Kågåardsvej 8, 5900 Rudkøbing | Tlf. 22 54 52 37 | skovsgaard@madmarked.net
www.madmarked.net/skovsgaard | www.facebook.com/skovsgaard.madmarked

Danmarks tomme stol ved et møde i Montreal i juni, der blandt andet handlede om havenes biodiversitet og invasive arter. Norge, Sverige og Finland deltog hver med en delegation på seks. Foto Christian Prip

FAKTA

Biodiversitet betegner det mylder af liv, der findes overalt på kloden

- ▶ I 2010 skrev Danmark sammen med 192 andre lande under på 20 mål, der skal stoppe nedgangen og genoprette biodiversiteten senest i 2020
- ▶ Den seneste opgørelse, lavet af DN og WWF i oktober sidste år, viser, at Danmark har opfyldt to mål
- ▶ Danmark mangler blandt andet nationale strategier og handlingsplaner for biologisk mangfoldighed

Læs mere

dn.dk/biodiversitet

DANMARK SYLTER VERDENS NATUR

Vi har forladt forreste række i arbejdet for at sikre verdens biologiske mangfoldighed. Det mener blandt andre DN, der er med, når 194 lande i oktober mødes til topmøde i Sydkorea.

Af Kim Roelsgaard Nielsen

Journalist i Danmarks Naturfredningsforening

Arbejdet for at sikre biologisk mangfoldighed, biodiversiteten, kan sagtens siges at være lige så vigtigt som kampen for klimaet. Naturens økosystemer forsyner os nemlig med fødevarer, foder til husdyr, rent miljø og materiale til et væld af industrier.

Alligevel får de internationale møder under FN's biodiversitetskonvention ikke nær samme opmærksomhed som de tilsvarende topmøder, der handler om klimaproblemerne.

Det står ellers rigtig skidt til for biodiversiteten, både herhjemme og på verdensplan. Flere forskere peger på, at vi allerede er trådt over tærsklen til en sjette masseuddøen af arter - en hændelse, som, i modsætning til de fem tidligere i livets historie, er menneskeskabt.

Dansk engagement faldet

Danmark har tidligere været blandt de drivende politiske kræfter i kampen for at vende tilbagegangen i biodiversiteten,

men engagementet svinder, fortæller Ann Berit Frostholt, naturpolitisk medarbejder i Danmarks Naturfredningsforening (DN).

Hun deltager ved topmødet, partskonferencen COP 12, i Sydkorea, hvor man blandt andet skal evaluere tidligere fastsatte mål og aftale økonomiske rammer. Hun deltager på vegne af 92-gruppen, der er et samarbejde mellem 23 danske udviklings- og miljøorganisationer. Gruppen er kritisk over for den danske indsats.

– Vi er med for at signalere over for politikerne, at de grønne organisationer følger områ-

det. Danmark underprioriterer biodiversiteten, og det gælder både det internationale samarbejde og indsatsen for at nå de mål, vi tidligere har arbejdet hårdt for at få vedtaget, fortæller hun og henviser til de såkaldte Aichi-mål, der blev vedtaget ved topmødet for fire år siden. Målene fastsætter, hvad de enkelte lande skal gøre for at vende tilbagegangen i biodiversiteten.

Skyldes nedskæringer

Christian Prip er senioranalytiker ved Fridtjof Nansen Instituttet i Oslo. Fra 1993 til 2012 arbejdede han med international miljøpolitik i Miljøministeriet og Naturstyrelsen, blandt andet som ledende forhandler for Danmark ved internationale møder om biodiversitet. Han er enig i, at engagementet er faldet. Det skyldes ifølge ham løbende nedskæringer i Naturstyrelsen.

– I konkurrencen mellem opgaverne taber det internationale desværre ofte. Det nationale arbejde er mere synligt for ministeren og den øverste ledelse i embedsværket, og kritikken er også hårdere, hvis noget halter, siger han.

Danmark er med ved COP 12, men har ikke deltaget i de forberedende møder. Man overlader i højere og højere grad forhandlingerne til EU-koalitionen. Men det er ikke tilstrækkeligt, mener Ann Berit Frostholt:

DN DELTAGER

DN er med, når verdens lande mødes til Biodiversitetstopmødet i Sydkorea

6. – 17. oktober. Du kan følge og tweete med naturpolitisk medarbejder Ann Berit Frostholt:
Blog: dn.dk/cop12
Twitter: @ab_frostholt

– Hvis danske interesser og synspunkter skal fremmes, må vi være med, når EU's holdninger fastlægges. Men Danmark er også nødt til at være til stede ved internationale møder for at påvirke selve forhandlingerne.

Ifølge Christian Prip er det vigtigt at få hensynet til biodiversitet indarbejdet i verdens ministerier for landbrug, fiskeri, industri og finanser.

En vej til dette kunne være at sætte værdi på biodiversiteten.

– Naturen har værdi i sig selv. Men jeg har været med i mange forhandlinger og ved, at det er vigtigt at kunne dokumentere, at det ikke kun er en udgift at beskytte. På lang sigt er det også en nødvendig investering.

Retfærdig fordeling

Ved COP 12 skal den såkaldte Nagoya-protokol ratificeres. Den handler om, hvordan man deler udbyttet, når naturens genetiske ressourcer udnyttes – eksempelvis inden for det medicinske område eller landbrug.

Aftalen skal skabe en mere retfærdig fordeling, så u-landene i højere grad får del i goderne, når deres biologiske ressourcer udnyttes. Samtidig kan aftalen tilskynde til, at u-landene passer bedre på deres naturressourcer.

Retfærdighed er en vigtig brik, når der forhandles, for at opnå resultater for alles bedste.

– Med udenrigspolitik er det generelt sådan, at man er nødt til at arbejde sammen for at få en bedre verden. Det gælder også for natur og miljø. Problemerne er grænseoverskridende, og man handler usolidarisk, hvis man stiller sig udenfor, siger Christian Prip. ■

MERE HANDLING, MINDRE SNAK

Det nytter ikke noget at sidde på sin flade og snakke. Der skal handles. Og det haster, for naturens tilstand bliver ringere og ringere.

Kysterne repræsenterer noget af den mest uspolerede natur, vi har, mener Uffe Rømer, der årligt sejler 1000 kilometer i sin kajak.
Foto Jon Detlefsen

Af **Jon Detlefsen**
Freelancejournalist

Uffe Rømers far var en handlingens mand. Når han stødte ind i en udfordring, tog han fat og fik den løst. Med samme determinerede ildhu går Uffe Rømer i flæsket på de udfordringer, han støder ind i.

At det er naturen, Uffe har kastet sig over, er ingen tilfældighed. Han har nærmest ikke haft et valg: – Jeg er vokset op i Middelfart, lige ned til Lillebælt og stranden. Hver eneste morgen hørte jeg vandet klukke i strandkanten, jeg hørte bølgerne, og jeg hørte mågeskrigene. Jeg tilbragte al min tid i haven, på stranden, i vandet, under vandet – og oven på vandet, sejlene, fortæller han.

Naturen behøver hjælp
Målrettetheden og kærligheden til naturen bruger Uffe Rømer som formand for DN Vejle. Naturen er i så ringe en tilstand, at den behøver hjælp: – Vi har ødelagt naturens egne forudsætninger for at opretholde en økologisk balance. Vi skal have

mere vild natur, men det nytter ikke noget blot at lade stå til og lade det hele gro, for der mangler en lang række nøgleelementer i det økologiske puslespil. De store dyr, både græssere og rovdyr, spiller en helt afgørende rolle i et økosystem, men de er for længst udryddet i vores natur. Så inden naturen igen kan råde frit og vildt, skal vi genskabe forudsætningerne for, at det kan lade sig gøre.

På mission med Jægerkorpset
At motionere og holde sig i god form er vigtig for den tidligere overlæge på Vejle Sygehus. Og indtil for få år siden var formen også et vigtigt element i Uffe Rømers professionelle liv. Han var militærlægen, der i 2001 blev landsat i Afghanistan på hemmelig mission med Jægerkorpset. Da var han 55 år.

Det med at begive sig ud på de vilde vover har Uffe Rømer praktiseret hele sit liv. Som nyuddannet læge i 1975 fik han stilling på et sygehus i New Zealand, og her fik han for alvor øjnene op for naturens værdi. På vandreture i de New Zealandske bjerge og i de tempererede regnskove begyndte voksenlivet. Passionen for natu-

ren delte han med den kvinde, han mødte under sit femårige ophold i New Zealand, og som han stadig er gift med.

Kysterne – den vildeste natur
Især vandet betyder meget for Uffe Rømer. Han bor tæt ved havet, hvor han årligt sejler 1000 kilometer i sin kajak – gerne tidligt om morgenen, før de fleste er stået op. – Kysterne repræsenterer noget af den største og mest uspolerede natur, vi har i Danmark. Og de er også det mest dynamiske. Kysterne er nogle af guldklumperne i dansk natur, som, i hvert fald indtil videre, er nogenlunde uspolerede over store strækninger. Dem skal vi passe godt på, slår Uffe Rømer fast.

På mission med DN
Til kommende DN-frivillige har Uffe Rømer et godt råd: – Lad være med at engagere dig på baggrund af enkeltsager, der på en eller anden måde foregår i dit eget nærområde. Du skal kaste dig ud i det her, fordi du har noget på hjertet. Fordi du tror på arbejdet for naturen, også når det handler om kedeligt administrativt arbejde. For det hele tæller. ■

TID TIL NATUREN

Har du...

FEM MINUTTER

Like DN på facebook og del dine holdninger

EN TIME

Inviter en ven med ud i naturen – find inspiration dn.dk/ture

TRE TIMER

Kom med til Naturens Dag søndag den 14. september. Find et arrangement nær dig: naturensdag.dk

MERE TID

Bliv aktiv i din lokale afdeling og sæt dit præg på din lokale natur dn.dk/afdelinger

Find mere inspiration:

dn.dk/blivfrivillig

DN FAKTA

DN HAR 125.000 MEDLEMMER OG ER DANMARKS STØRSTE GRØNNE ORGANISATION

Hvorfor er du aktiv?

NAVN: SØREN BENDIX

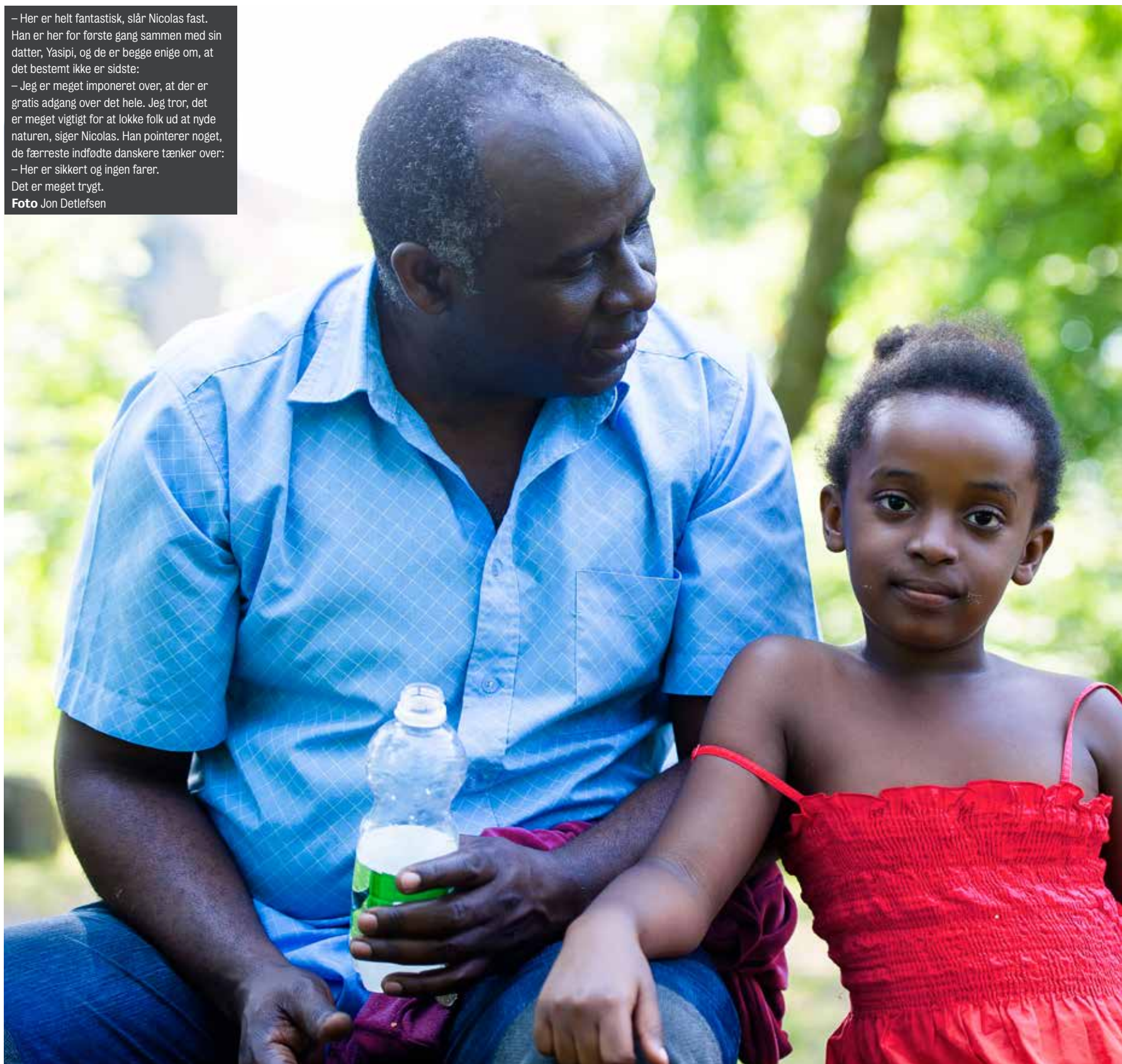
ALDER: 48 ÅR

BY: TIBIRKE

MEDLEM SIDEN: 1983

Jeg vil gerne være med til at skabe interesse for de naturværdier, vi har. Jeg er bestyrelsesmedlem i en aktiv afdeling, der blandt andet laver naturpleje, Blå flag, tangudstillinger og en del forskellige ture, der er værd at tage med på.

– Her er helt fantastisk, slår Nicolas fast. Han er her for første gang sammen med sin datter, Yasipi, og de er begge enige om, at det bestemt ikke er sidste:
– Jeg er meget imponeret over, at der er gratis adgang over det hele. Jeg tror, det er meget vigtigt for at lokke folk ud at nyde naturen, siger Nicolas. Han pointerer noget, de færreste indfødte danskere tænker over:
– Her er sikkert og ingen farer. Det er meget trygt.
Foto Jon Detlefsen

UDSIGT OVER DANSK NATUR

Integration, samfundsengagement og naturforståelse stod højt på dagsordenen, da DN Favrskov og Røde Kors i samarbejde inviterede flygtninge og indvandrere tilknyttet Hinnerup og Hadsten på tur til Himmelbjerget.

Af **Jon Detlefsen**

Freelancejournalist

Solen skinner. Himlen er blå. Og de 40 deltagere er netop kommet i land efter en sejlads på de naturskønne vande mellem Ry og Himmelbjerget. Nu går turen videre til fods – til toppen af det 147 meter høje danske bjerg. Enkelte gangbesværede køres med minibus til tops, så de kan nyde det helt enestående syn med panoramaudsigt over de midtjyske skove og søer og helt til Silkeborg 15 kilometer væk.

Deltagerne på turen er flygtninge og indvandrere med mangfoldige, etniske baggrunde med det til fælles, at de alle har sagt ja tak til en tur i det fri – arrangeret og finansieret af DN Favrskov. Via annoncering på Røde Kors-cafeer i Hammel, Hadsten og Hinnerup

har arrangørerne samlet en flok udeglade mennesker på en dag, hvor den danske sommertemperatur når 30 grader.

– Vi viser dem noget af det flotteste natur, vi har i Danmark, og jeg håber selvfølgelig, at det inspirerer mange af dem til at få øjnene op for naturen, forklarer turansvarlig Niels Jørgen Sørensen fra DN Favrskov. Han pointerer, at turen ikke er del af en hvervekampagne:

– I dag skal vi bare nyde den dejlige natur. Men på et senere tidspunkt vil jeg rigtig gerne have fat i flere af deltagerne til de forskellige skov- og svampeture, vi jævnligt arrangerer hjemme i lokalområdet.

Og turen har flere positive effekter, mener Niels Jørgen Sørensen:

– Det handler jo også om integration. At inddrage flygtninge og indvandrere i samfundet og

“
Jeg er imponeret over, at der er gratis adgang over det hele. Jeg tror, det er vigtigt for at lokke folk ud i naturen

Himmelbjerget er et af Danmarks ældste turistmål. Himmelbjergtårnet blev indviet i 1875 og er 25 meter højt.
Foto Jon Detlefsen

Elham (tv) og Hamid nyder Himmelbjerget sammen med deres datter, Melina.
– Vi er her for at nyde naturen og for at være på tur i den friske luft, siger Elham og suppleres af sin mand, Hamid:
– Ja, og så handler det om at have det rart sammen – om at hygge sig.
Foto Jon Detlefsen

DN INVITERER

DN arrangerer hvert år mere end 1.000 ture i naturen. Hvad enten du er medlem af DN eller ej, er du velkommen til at tage med.

Find en tur nær dig
dn.dk/ture

Sejlsads på Gudenåen i indsnævringen mellem Birk sø ved Ry og Jul sø. Gudenåen er også et yndet mål for naturlade kanoister, der kan nyde de naturskønne teltpladser strategisk placerede langs hele åen, som i øvrigt slet ikke er en å, men Danmarks eneste flod.
Foto Jon Detlefsen

give dem en følelse af deltagelse og medansvar.

Sommertradition

Niels Jørgen Sørensen har været på forkant med udviklingen og lavet aftale med en tolk til eventuelle senere ture. Han leger også med tanken om, at Himmelbjergturen skal blive en tilbagevendende sommerbegivenhed. Dagens tur i sommervarmen sluttet af med frokost i den svalende skygge af træerne på toppen af den amfiteaterformede græsbakke. Græsbakken omslutter talerstolen, hvorfra danske toppolitikere hvert år holder deres grundlovstaler. Her vækkede Steen Steensen Blicher folket i 1832, og siden enevældens afskaffelse i 1849 har Himmelbjerget dannet basen for folkemøder og den årlige hyldest af Danmarks grundlov. ■

TAG PÅ TUR

Naturens Dag, svampejagt og flagermusture. Din lokale DN-afdeling inviterer på efterårsture. Alle er velkomne.

REGION HOVEDSTADEN ALBERTSLUND

www.dn.dk/albertslund
Foreningernes dag. Lørdag den 6. september kl. 9.30-14. Mødested: Albertslund Centrum. Vi deltager i Foreningernes Dag i Albertslund, som vi har gjort de sidste mange år. Arrangementer finder sted i Albertslund-Centret, hvor hver forening har en bod og evt. kommer med indslag. Det nærmere indhold er endnu ikke kendt. Se nærmere på hjemmesiden og i lokalpressen, når tiden nærmer sig. Info: Poul Evald Hansen, tlf. 31 70 43 62, poulevaldhansen@hotmail.com.
Naturens Dag. Søndag den 14. september kl. 9-16. Mødested: Naturcenter Herstedhøje, Herstedhøje Allé 1. Vi deltager med et eller flere arrangementer på Naturens Dag. Se nærmere på hjemmesiden og i lokalpressen, når tiden nærmer sig. Udgangspunktet er formentligt Naturcenter Herstedhøje, men ret til ændringer forbeholdes. Info: Poul Evald Hansen, tlf. 31 70 43 62, poulevaldhansen@hotmail.com.
Årsmøde / svampetur. Lørdag den 11. oktober kl. 13-17.30. Mødested: Langagergård, Gammel Landevej 18, 2620 Albertslund. Vi holder årsmøde i DN Albertslund på en ny måde, idet vi kombinerer det med en naturtur/svampetur i Vestskoven. Info: Poul Evald Hansen, tlf. 31 70 43 62, poulevaldhansen@hotmail.com.

ALLERØD

www.dn.dk/allerod
Naturens Dag. Søndag den 14. september kl. 10-15. Mødested: Skovløberhuset, Kattehavevej 31, Sønderskov. Turen går ud i Sønderskov, hvor vi skal rydde et gammelt tipvognspor. Info: Hans Philipsen, tlf. 20 10 56 16, h.p.philipsen@gmail.com.
Årsmøde. Søndag den 26. oktober kl. 13-16. Mødested: Vestre Hus, Mørkebakkevej. Vi mødes ved Langagergård, Gammel Landevej 18. Herfra går vi til nogle af de bedre svampelokalteter i Vestskoven og ser hvad vi kan finde. Info: Hans Philipsen, tlf. 20 10 56 16, h.p.philipsen@gmail.com.

BORNHOLM

www.dn.dk/bornholm
Geologiens Dag: Skelbro og Risebæk. Søndag den 21. september kl. 10-12. Mødested: P-plads ved Skelbro. Jørgen Butzbach guider os igennem et spændende afsnit af Syd-bornholms geologi. Info: Jørgen Butzbach, tlf. 56 95 17 70, jsbutzbach@gmail.com.
Bisonerne i Svinemosen. Søndag den 5. oktober kl. 10-12. Mødested: P-plads ved Chr. X's vej og Hjulmagermyr. Hanna Piorska fortæller om det spændende bisonprojekt. Info: Jørgen Butzbach, tlf. 56 95 17 70, jsbutzbach@gmail.com.
Årsmøde. Torsdag den 20. november kl. 19:30-22. Mødested: Hotel Fredensborg. Info: Jørgen Butzbach, joergenbutzbach@gmail.com.

BRØNDBY

www.dn.dk/brondby
Årsmøde. Torsdag den 9. oktober kl. 19-21. Mødested: Kirkebjergsalen, Kirkebjerg Torv, Brøndbyvester. Kom og hør om DN Brøndbys arbejde for naturen her i Brøndby Kommune og om vores aktiviteter, især mandagsgåture. Hvis du har lyst til at være aktiv i vores bestyrelse, er du også meget velkommen. Vi kan bruge alle, der har lyst til at gøre noget for naturen i vores kommune. Info: Eva Petersen, broendby@dn.dk.
Mandag-morgen-slentreture. Mandage kl. 9-12. Mødested: Brøndbyvester Kirke. Vi kører i så få biler som muligt. Pris for medkørere: 20 kr. Husk kaffe/te. Info: Bodil Koch, tlf. 43 96 62 51/22 12 62 51.
8/9: Utterslev mose, Mesesvinget 1
15/9: Carlsberg/Søndermarken, "Bag Søndermarken"
22/9: Frederiksberg have, Zoo
29/9: Arken
6/10: Dyrehaven, Fortunen
13/10: Hvidovre havn
20/10: Hareskoven, Skovlyst
27/10: Damhussøen, Rødovre Gård
3/11: Risby Vikingelandsby

10/11: Ishøj Dyrepark, Brentevej
17/11: Valbyparken, Parkstien

EGEDAL

www.dn.dk/egedal
Svampetur i Vestskoven. Søndag den 28. september kl. 13-16. Mødested: P-plads ved Vikingelandsbyen, Ledøjevej 35, lidt nord for Risby. Vores guide er Poul Evald Hansen, som nok er den der ved mest om svampeforekomsterne i Vestskoven. Mod op og få en naturoplevelse ud over det sædvanlige. Medbring kurv til svampene og evt. en svampeskål. Info: Søren Vinding, tlf. 42 31 77 06, sjvinding@webspeed.dk.
Årsmøde. Torsdag den 16. oktober kl. 19.30-21.30. Mødested: Rytterskolen i Ganløse Østergade 1. Dagsorden jvnf vedtægter. Se også Lokalavis og hjemmesiden. Info: Jørgen Bengtsson, tlf. 21 49 52 13, jb@jbengtsson.dk.

FREDENSBORG

www.dn.dk/fredensborg
Svampetur til Grønholt Hegn. Søndag den 14. september kl. 14-16. Mødested: Indkørsel til Grønholt Hegn fra Karlebovej ca. 300 m øst for Karlebogård, Karlebovej 90, Hillerød. Vi fejrer Naturens Dag med en svampetur til Skoven Grønholt Hegn. Det er et godt sted at finde svampe, også selv om man er mange af sted. Ole Thousig Møller er turleder. Han slutter af med at se igennem, hvad vi har i kurven. Info: Odd Bakkengen, odderland@gmail.com.
Geologiens Dag. Søndag den 21. september kl. 10-13. Mødested: Smidstrup Strand, kørt til P-plads ved stranden ad vej over for Brugsen i Smidstrup. På Geologiens Dag tager vi til nordkysten af Sjælland for at se på strandsten. De kan ikke alene fortælle en spændende historie om stederne, de kommer fra, men også om istidene i Danmark. Niels Hald er turleder. Husk evt. en lup. Info: Odd Bakkengen, odderland@gmail.com.
Fugletur til Holløse Bredning. Søndag den 2. november kl. 10-14. Mødested: P-plads ved Tibirke Kirke (mellem kirken og det gulkalkede hus Gretely). Dette efterårs fugletur går til Holløse Bredning ved Tibirke. Efterårstrækket er ved at være overstået, og vintergæsterne er på vej. Turleder er Arne Christensen. Husk kikkert, madpakke og solidt fodtøj. Info: Odd Bakkengen, odderland@gmail.com.
Årsmøde. Torsdag den 27. november kl. 19:30-22. Mødested: Humlebæk Bibliotek, Humlebæk Center 40, 3050 Humlebæk. På årsmødet i Naturfredningsforeningens Fredensborgafdeling aflægger bestyrelsen beretning om det forløbne år og lægger op til diskussion. På årsmødet vælges der samtidigt medlemmer til bestyrelsen, Det er også muligt at melde sig som ressourceperson til specielle opgaver. Info: Odd Bakkengen, odderland@gmail.com.

FREDERIKSBERG

www.dn.dk/frederiksberg
Flagermus-safari i Søndermarken. Fredag den 12. september kl. 20-22. Mødested: Norske hus i Søndermarken, Roskildevej 25. Tag med på en spændende aftenur i Søndermarken med kommunens naturvejleder, Hans-Jørgen Rasmussen, hvis man er interesseret i at opleve og få mere at vide om disse nattens mystiske skabninger. Der er registreret 6 arter af flagermus på Frederiksberg. Info: Viggo Wolthers, tlf. 38 19 14 56, wolthers@privat.dk.
Ørne- og slotstur til Skåne. Lørdag den 4. oktober kl. 8-18. Mødested: Sjælør Stationplads. Thyge Enevoldsen fra DN er guide. Dagen afsluttes med besøg i Skåns Kaffestue. Husk madpakke og fornuftig påklædning. Pris: 375 kr. pr. person. Tilmelding: senest d. 15/9 til Viggo Wolthers, tlf. 38 19 14 56, wolthers@privat.dk og betaling senest d. 15/9 via Netbank 1551 6132480.
Årsmøde. Torsdag den 23. oktober kl. 19-21. Mødested: Den gule Villa, Dirch Passers Allé 2. Kom og hør den levende beretning om fugle i byen. Hvilke arter findes der? Hvor findes de? Og hvordan kan vi hjælpe dem? Det fortæller professor David Collinge os om på årsmødet i Den gule Villa. Dagsorden efter vedtægterne. Info: Mette Christensen, frederiksberg@dn.dk.

REJS MED DN

Sort sol mellem Rudbøl og Aventoft.
Fredag den 10. oktober kl. 8 til søndag den 12. oktober kl. 18.30.

Mødested: Sjælør Station kl. 8. 3-dages bustur til Nationalpark Vadehavet med overnatning i hotel Alt Dagebüll, 100 m fra vandkanten og mulighed for at se sort sol to aftener mellem Rudbøl og Aventoft i Sydslesvig. Vi tager også på heldagstur til Vadehavsoen Hooe, der er den mest spændende af de såkaldte "Halleriger", som betyder, at de kun har sommerdiger i modsætning til øer med rigtige diger.

Pris: 3250 kr. for enkeltværelse / 3075 p.p. i dobbeltværelse (inkl. bus, hotel, alle måltider). Tilmelding og betaling: senest den 15/9 via indbetaling på Netbank 1551 6132480 eller 2276 4385427153. Info: Viggo Wolthers, tlf. 38 19 14 56, wolthers@privat.dk

FREDERIKSSUND

www.dn.dk/frederikssund
Årsmøde. Torsdag den 23. oktober kl. 19-22. Mødested: Rejsestalden, Hovedgaden, Jægerspris. Årets tema: Klimatilpasning i kommunen, og hvad vi selv kan gøre. Herefter dagsorden efter vedtægterne. Info: Knud Eskesen, tlf. 38 74 83 97, knud.eskesen@mail.dk.

FURESØ

www.dn.dk/furesoe
Gåtur i Farum-Vestfredningen. Lørdag den 20. september kl. 11-13.30. Mødested: Fælleshuset ved Lillevangspark, Lillevangsvej. Farum-Vestfredningen omfatter det åbne land vest for Farum by ud mod Farum Lillevang og de fredede arealer i Mølleådal. Vi fortæller om formålet med fredningen og om plejeplanen, om nye stier og om tankerne om at genåbne et rørlagt vandløb. Info: Alf Blume, tlf. 24 27 12 04, furesoe@dn.dk.
Årsmøde. Lørdag den 1. november kl. 14-17. Mødested: Fiskebæk Naturskole. Evt. parkering ved Furesø Marina. Frederiksborgvej 103A. Vi starter med at gå en tur i Nørreskoven, hvor vi ser på Valdemarsstenen, Flådeegene og Svenskeboerne. Tilbage på Naturskolen byder vi på kaffe, te og kage. Formanden viser billeder med glimt af aktuelle sager fra DN's arbejde og arrangementer i 2013, suppleret med gode fotos. Info: Alf Blume, furesoe@dn.dk.

GLADSAXE

www.dn.dk/gladsaxe
Svampetur i Lille Hareskov. Lørdag den 4. oktober kl. 13-15. Mødested: Ved Restaurant Skovlyst, Skovlystvej 2. Vi går en tur igennem Lille Hareskov for at se, hvilke svampe vi kan finde. Få tips om, hvilke svampe der er gode spisesvampe. Få dine fund analyseret, så du undgår en evt. kedelig oplevelse. Biolog Poul Evald Hansen guider os igennem turen. Medbring kurv, en egnet kniv og evt. en lille børste. Tilmelding: senest d. 3/10 til Annette Brehnholt, tlf. 44 98 69 95, annette@hovedpuden.dk.
Årsmøde. Tirsdag den 4. november kl. 19-22. Mødested: Højgård, Bagsværd Hovedgade 274. Årsmøde fra kl. 19. Derefter foredrag, som annonceres på hjemmesiden. Info: Kurt Loftkjær, tlf. 45 88 94 66, kurt@loftkjaer.dk.

GLOSTRUP

www.dn.dk/glostrup
Årsmøde og bålmad. Lørdag den 13. september kl. 15-17. Mødested: Egeparken, "bålhytten", Stadionvej 80 (ved dårligt vejr i Glostruphallen lok. 5). Kom til årsmøde jf. vedtægterne. Vi laver bålmad og ser på Egeparken og Konsulindelunden. Info: Carsten Pedersen, tlf. 40 74 34 82, carstenped03@gmail.com.

GRIBSKOV

www.dn.dk/gribskov
Naturens Dag. Mandag den 8. september kl. 10. Mødested: Annonceres senere. Se mere i lokalpressen og på hjemmesiden. Info: Linda Bruhn Jørgensen, tlf. 48 71 55 60, lindaulf@icloud.com.
Geologiens Dag. Lørdag den 20. september kl. 10-16. Mødested: Annonceres senere. Se mere i lokalpressen og på hjemmesiden. Info: Dorte Rørbeck, tlf. 41 58 22 70, dorte.roerbeck@gmail.com.
Årsmøde med bustur. Søndag den 26. oktober kl. 13-17. Mødested: Helsing Station - busholdeplads. Selve årsmødet er kl. 15-17 på Gribskov Gymnasium. Inden mødet: Bustur, hvor vi mødes kl. 13. Nærmere oplysninger følger i dagspressen hjemmesiden. Info: Linda Bruhn Jørgensen, tlf. 48 7155 60, lindaulf@icloud.com.

HALSNAES

www.dn.dk/halsnaes
Træk et træ. Naturpleje på Melby Overdrev. Søndag den 7. september kl. 10-14. Mødested: Melbylejren i Asserbo Nyvej/Tangvej. Aktiv dag på Melby Overdrev for hele familien. Bevar lyngen, træk et træ op og få en gratis frokost. Naturen skal plejes, ellers bliver Melby Overdrev langsomt forvandlet til skov. Tag familien med på tur og hjælp os med at fjerne fyr og birketræer, så lyngen og den åbne hede bevares. Info: Birgitte Benzon Bang, tlf. 29 46 95 44, bbenzonbang@gmail.com.
Svampetur i Lyngby skov. Søndag den 28. september kl. 13-16. Mødested: P-pladsen ved indgangen til Lyngby skov. Der vil blandt andet blive talt om svampes positive og negative virkninger på skoven, samt de indsamlede svampes spiselighed eller giftighed. Medbring: svampekurv, kniv, evt. svampeskål, samt gerne egne svampe hjemmefra til bestemmelse, og evt. kaffe/te. Sidst på turen laver vi en udstilling af det fælles indsamlede materiale. Info: Søren Fisker, tlf. 50 75 94 72, fisker_soeeren@yahoo.dk.
Årsmøde. Mandag den 3. november kl. 19.30-22. Mødested: Frederiksværk Gymnasium, Strandgade 34. Info: Birgitte Benzon Bang, tlf. 29 46 95 44, bbenzonbang@gmail.com.

HELSINGØR

www.dn.dk/helsingoer
Naturens Dag. Søndag den 14. september kl. 11-14. Mødested: Pindemosegård, Klostermosevej. Vi sætter fokus på dyr og planter i Pindemosen med fangstnet, lupper og indsamlingsbakker samtidig med, at vi informerer om fredningen af Den Grønne Vestkile og dens betydning for natur og mennesker. Info: Helle Øelund, tlf. 49 22 93 53, helleoelund@gmail.com.
Årsmøde. Søndag den 5. oktober kl. 14-17. Mødested: Hornbæk Skole. Inden årsmødet, der begynder kl. 15.30, går vi en tur og ser på stranden og havnen. Info: Bent Nielsen, tlf. 49 22 27 23, benthn@stofanet.dk.

HERLEV

www.dn.dk/herlev
Flagermustur Smør- og Fedtmosen. Torsdag den 11. september kl. 19.30-21. Mødested: Klausdal, Klausdalsbrovej 336. Tag familien med på en skrumringstur og lyt til flagermusenes skrig. Instruktørerne vil fortælle om, hvilke arter der er i mosen. Der vil også anvendes detektor. Info: Niels-Ejlif Valentin, tlf. 30 45 83 14, nielsejlif.valentin@gmail.com.
Naturens Dag. Søndag den 14. september kl. 10-14. Mødested: Børnenaturcentret Kildegården, Klausdalsbrovej 543. Arrangementet byder på forskellige aktiviteter (snitte i træ, se på insekter o.l.). Du kan også deltage i gåtur rundt i området og høre om pasningen af naturen og de dyrkede marker. Tag familien med til en spændende søndagstur i Smør- og Fedtmosen. Info: Inge Marie Gaardsvig Pedersen, tlf. 30 25 72 73/44 84 72 73, ingemariapedersen@gmail.com.
Æblemøsteri på Kildegården. Søndag den 26. oktober kl. 10-14. Mødested: Børnenaturcentret Kildegården, Klausdalsbrovej 543. Medbring dine egne æbler/nedfaldsæbler, og vær selv med til at moste og tappe på flasker. Det er jeres helt egen most, I får med hjem igen. Når man møster æbler, gemmer man sommerens vitaminer og friske smag. Info: Inge Marie Gaardsvig Pedersen, tlf. 30 25 72 73/44 84 72 73, ingemariapedersen@gmail.com.

Årsmøde. Torsdag den 30. oktober kl. 19.30-22.30. Mødested: Herlev Medborgerhus, Herlevgårdsvej 18-20. Mikael Otterstrøm Natur- og Miljøafd. Herlev Kommune fortæller om naturen i Herlev. Derefter holdes der årsmøde. Info: Inge Marie Gaardsvig Pedersen, tlf. 30 25 72 73/44 84 72 73, ingemariapedersen@gmail.com.

HILLERØD

www.dn.dk/hilleroed

Årsmøde. Torsdag den 30. oktober kl. 19.30-22. Mødested: Kedelhuset (lokale 2), Fredensvej 12C. Dagsorden med bl.a. bestyrelsens beretning og valg til bestyrelsen. Info: Jens Kromose tlf. 48 21 08 34, jfkromose@hotmail.com.

HVIDOVRE

www.dn.dk/hvidovre

Årsmøde. Søndag den 2. november kl. 13-15. Mødested: Auditoriet, Avedørelejren, Vestre Kvartergade 5. Åbent arrangement: kom med til årsmøde og hør om afdelingens aktiviteter og udfordringer i det forløbne år. Info: Søren Jønsson, tlf. 50 50 96 20, hvidovre@dn.dk.

HOJE-TAASTRUP

www.dn.dk/hoje-taastrup

Frivillighedsdag. Lørdag den 6. september kl. 10-14. Mødested: Taastrup Hovedgade. Kom og se vores stand på Hovedgaden i Taastrup. Få en snak med bestyrelsen om vores lokale aktiviteter og de løbende sager, som vi beskæftiger os med. Info: Carsten Vestergaard, hoje-taastrup@dn.dk.

Svampetur i Vestskoven. Søndag den 21. september kl. 14-16. Mødested: Kroppedal Museum, Kroppedals Allé 3. Den årlige svampetur, som vi afholder i samarbejde med Poul Evald Hansen, DN Albertslund. Vi håber på godt vejr og mange svampe. Poul Evald, som er yderst svampekyndig, tilbyder ved afslutning af turen at gennemgå de indsamlede svampe. Info: Irene Jepsen, hoje-taastrup@dn.dk.

Årsmøde. Onsdag den 8. oktober kl. 19-22. Mødested: Driftsbyen, Lervangen 35 D. Årsmødet afholdes i år i samarbejde med parkchef Claus Dahl, der vil fortælle om strategi og planlægning af kommunens grønne områder. Info: Carsten Vestergaard, hoje-taastrup@dn.dk.

HØRSHOLM

www.dn.dk/hoersholm

Bustur til Rusland og Pandehave Ådal. Søndag den 12. oktober kl. 10-15. Mødested: P-pladsen ved Ridebanen i Hørsholm, hvorfra bussen afgår. Guidet tur i det natur- og kulturskønne område "Rusland og Pandehave Ådal". Pris: 100 kr. pr. person for medlemmer, 150 kr. for ikke-medlemmer. Tilmelding: senest d. 28/9 til Else Marie Jønsson, tlf. 42 50 50 02, elsmasol.dk.

KØBENHAVN

www.dn.dk/koebenhavn

Nordhavn på cykel. Søndag den 7. september kl. 13-15.30. Mødested: Foran By & Havns udstilling Lüdersvej/Helsinkigade 24. Guidet cykeltur i Nordhavn. Turen arrangeres med By & Havn og giver et indblik i udviklingen af Københavns nye bydel. Særligt fokus på de miljø- og klimamæssige forhold, der gør sig gældende, når der skal udvikles og fremtidssikres en ny bydel (maks. 30 deltagere). Tilmelding: senest d. 6/9 til Eva Walpersdorf, ewawalpersdorf@gmail.com.

Natures Dag: Damhustræf. Søndag den 14. september kl. 13-16. Mødested: Ishuset ved Damhusøen. Sejlur med "Vandværkstedet", dykkere samler dyr, planter og affald. Flora og fauna og fuglefodring. Damhusengens høslætlaug. Damhusengens bilaug. Skybrudsplaner for eng og sø. Info: Hans Preisler, tlf. 21 22 94 49, hp@hfc.dk.

Natures Dag: Skattejagt på Sydhavnstippen. Søndag den 14. september kl. 13-16. Mødested: Naturskolen ved Fragtvej 9, Kbh. SV. Kom og vær med til en spændende skattejagt fyldt med sjov info om naturen. Vi mødes ved Naturskolen, hvor der ud over udlevering af skattekort vil være mulighed for at lave lidt lækker mad på bål. Husk skriveregj. For nærmere info se hjemmesiden. Info: Julie Holm, juliekynby@hotmail.com.

Årsmøde: Hør om skybrudsplanerne. Onsdag den 17. september kl. 18-21. Mødested: DN's sekretariat, kælder, Madsnedgade 20. Kom til årsmøde og hør om Københavns kommunes skybrudsplaner. Info: Rune Kjærgaard Lange, runeklange@hotmail.com.

Høstpicnic på Sydhavnstippen. Søndag den 28. september kl. 10.15-14.15. Mødested: Naturskolen på Sydhavnstippen. Tag picnickurven med til Sydhavnstippen, når partnerskabet Tippen Syder gentager de sidste års hyggelige høstdag. Sammen høster vi æbler og havtorn, oplever hyrdehundene i arbejde og ser fårene blive klippet. Læs mere på www.sydhavnstippen.dk. Info: Louise Holst Hemmingsen, Lohoe@gmail.com.

LYNGBY-TAARBÆK

www.dn.dk/lyngby-taarbaek

Svampetur i Frederiksdal Skov. Lørdag den 13. september kl. 13-15. Mødested: Broen over Mølleåen i Frederiksdal ved Nybrovej 520. Pluk svampe i Frederiksdal Storskov under vejledning af svampekyndige. Medbring kurv og svampekniv. Info: Jens Ockelmann, tlf. 35 26 11 26, jkoockelmann@gmail.com.

Årsmøde. Onsdag den 8. oktober kl. 19.30-22. Mødested: Fuglevad Vandmølle, Møllevej 4. Årsmødet indledes med at oplæg af repræsentanter for Gladsaxe Kommune, der vil fortælle om opgraderingen af Bagsværd Rostadion med fokus på konsekvenserne for naturen og miljøet. Info: Hans Nielsen, tlf. 45 88 94 55, hans@nielsen.mail.dk.

RUDERSDAL

www.dn.dk/rudersdal

Geologien i Rudersdal. Søndag den 21. september kl. 10-13. Mødested: P-pladsen ved Høsterkøb Skole, Nedenomsvej 22. Vi går en tur og hører om landskabets dannelse. Hvordan blev Høje Sandbjerg, Skolebakken, Maglebjerg og de andre bjerge i Rude Skov til? Hvorfor er der så mange moser og søer i skoven? Hvilke naturkræfter har skabt det dramatiske landskab? Info: Marianne Villumsen, marianne.v@mail.dk.

Årsmøde. Torsdag den 23. oktober kl. 19-21.30. Mødested: Birkerød Bibliotek, Store sal, Stationsvej 38. Dagsorden efter vedtægterne. Info: Bill Arthy, bill.archy@mail.tele.dk.

RØDOVRE

www.dn.dk/roedovre

Oplev planternes formering og overvintring. Søndag den 7. september kl. 14-16. Mødested: Batteritogsmagasinet på voldgaden ud for Rødovre Parkvejs forlængelse, Rødovre. På turen rundt på Vestvolden med biolog Vagn Alstrup vil planternes formering og spredningsmetoder blive demonstreret. Der vil blive fortalt om planternes forplantningsmetoder, deres frugter, frøstande og frø og om de forskellige måder, som planterne tilpasser sig til omgivelserne på. Info: Jann Larsen, tlf. 36 41 06 13, jann.larsen@mail.dk.

Vandretur rundt om Damhusengen. Søndag den 14. september kl. 11-13. Mødested: Sortebo for enden af Elvergårdsvej. Tur på ca. 2 km. Vi gør holdt undervejs, så de mindre børn og bedsteforældre kan kigge på stort og småt uden at blive trætte. Vi går venstre om og slutter ved Iskagehuset, hvor vi kan nyde en forfriskning. Info: Judith Hjartbro, juhj@brnet.dk.

Befæstnings Dag: Vestvolden. Søndag den 28. september kl. 10-16. Mødested: Artillerimagasinet. Fra p-pladsen hvor Rødovre Parkvej støder op til Voldgaden er der 3 minutters gang mod syd. Igen i år fejres Befæstnings Dag på hele Vestvolden. Der vil være mange forskellige aktiviteter som klipning af får, bueskydning, historiske våben, affyring af kanoner, lege for børn, stobning af tinsoldater m.m. I Rødovre er der udstillinger i Artillerimagasinet og Fredskrudtmagasinet på voldgaden og guidet rundvisning i de historiske bygningsværker, herunder i kaponiererne. Info: Jann Larsen, tlf. 36 41 06 13, jann.larsen@mail.dk.

Årsmøde med rundvisning i Viften. Mandag den 6. oktober kl. 19-21. Mødested: Viften på råd-

huspladsen i Rødovre, Rødovre Parkvej 140. Årsmødet indledes med, at lederen af kulturhuset Viften John Frobøse viser os rundt i det spændende hus og fortæller om stedet og de mange kulturelle tiltag, der finder sted. Efter en forfriskning afholdes årsmødet med dagsorden efter foreningens love. Info: Jann Larsen, tlf. 36 41 06 13, jann.larsen@mail.dk.

Vinsmagning for DN-medlemmer. Torsdag den 13. november kl. 19-21.30. Mødested: Rødovregård, Kirkesvinget 1. En gratis smagning fra Skovgaard Vine består af ca. 8 vine og varer ca. 2 timer afhængig af jeres spørgelyst og hygieniveau. Prisniveauet er fra ca. 39-200 kr. pr. fl. og en smagning vil typisk bestå af 1-2 hvide vine / mousserende vine, 5-6 røde vine og en sød afslutning. Tilmelding: senest 30/10 til Anne-Mette Ibsen, tlf. 50 56 51 83, amdi.ibsen@gmail.com.

Juledekurations- og hyggeaften. Tirsdag den 25. november kl. 19-22. Mødested: Rødovregård, Ioen, Kirkesvinget 1. Vi laver vores egne juledekorationer med bl.a. Grethe Pedersen fra "Elsebeths Blomster" i Rødovre Centrum som instruktør. Grethe og hendes dygtige hjælpere viser, hvordan man laver smukke og personlige dekorationer fx med dekormaterialer, som man frit kan samle i naturen. Husk at medbringe fx lys, skål eller fad, gran og andet dekormateriale samt ler eller oasis. Hygge med julekonfekt, julekager og kaffe/te. Pris: 35 kr. pr. deltager, som opkræves ved arrangementet. Info: Jann Larsen, tlf. 36 41 06 13.

Juletur til Kongskilde Friluftsgård ved Sorø. Lørdag den 29. november kl. 10-17.30. Mødested: P-pladsen ved Rødovre st., Henriksholm Boulevard.

Deltag i vores berømte, traditionsrige juletur med det store, lækre danske julebord med alle lækkerierne på den skønne Kongskilde Friluftsgård. Vi besøger Sorø Klosterkirke på udturen og får mulighed for køb af en juleblomst på hjemturen. Julesange og -gaver er der også. Pris: 350 kr. inkl. bus og guide. Tilmelding: senest 28/10 til Jann Larsen, tlf. 36 41 06 13 med oplysning om navn, adresse, tlf. nr., mail-adresse og antal deltagere.

VALLENSBÆK/ISHØJ

www.dn.dk/vallensbaek-ishoj

Mosens Dag. Søndag den 7. september kl. 11-16. Mødested: Vallensbæk Mose, Rendsagervej 5. Familiedag ved Vallensbæk mose og Tueholm søen. Her kan man opleve de mange forskellige aktiviteter, som har hjemme i mosen, og hvad det store natur- og friluftsområde kan byde på. En rigtig hyggelig dag, hvor hele familien kan have det sjovt i dejlige omgivelser. Info: Preben Kok, tlf. 40 68 26 81, vallensbaek-ishoej@dn.dk.

Natures Dag. Søndag den 14. september kl. 10-14. Mødested: Skovhytten i Ishøj Dyrepark, Brentevej 28. I samarbejde med Naturcenter Ishøj afholdes arrangementet "Find vej i naturen". Der vil være forskellige spændende aktiviteter i naturområdet for både børn og voksne. Læs nærmere om arrangementet på hjemmesiden og i lokalbladene. Info: Preben Kok, tlf. 40 68 26 81, vallensbaek-ishoej@dn.dk.

Årsmøde. Tirsdag den 30. september kl. 19-22. Mødested: Ishøj Idræts- & Fritidscenter Vejledalen 17. Mødet indledes med et oplæg af Natur- og landskabsforvalter Nicolai R. Chri-

stensen, Park- og Vejcenter Ishøj om aktuelle naturermer i Vallensbæk og Ishøj. Derefter afholdes selve årsmødet med dagsorden iflg. foreningens vedtægter. Læs mere på hjemmesiden. Info: Preben Kok, tlf. 40 68 26 81, vallensbaek-ishoej@dn.dk.

REGION SJÆLLAND

FAXE

www.dn.dk/faxe

Vemmetofte Klosters naturforvaltning og årsmøde. Torsdag den 30. oktober kl. 19-22. Mødested: Huset, Hovedgaden 40. Direktør Leif J. Madsen fortæller først om Vemmetofte Klosters naturforvaltning. Efter en pause med fortæring mm. afholdes årsmødet. Info: Lars Sørensen, lars.syrensen@skolekom.dk.

GULDBORGSUND

www.dn.dk/guldborgsund

Årsmøde. Lørdag den 20. september kl. 14-18. Mødested: P-pladsen syd for Gedser Fyr. Hans Lind ved alt, hvad der er værd at vide om Gedser Odde. Vil du blive klogere på Sydspidsens enestående natur, fortæller Hans gerne om det hele, lige fra fossiler til fuglestationens allersidste fangster. Årsmødet begynder kl. 16. Info: Åse Irminger, aairminger@gmail.com.

HOLBÆK

www.dn.dk/holbaek

Holbæk Museums theselskab. Søndag den 7. september kl. 12-16. Mødested: Holbæk Museum Klosterstræde 18. DN Holbæk er til stede ved Det Store Theleskab, museets 104 års fødselsdag. Smag vores te, prøv fiskedammen og få mere at vide. Info: Solvejg Jakobsen / Carsten Lambrecht, tlf. 27 12 55 49, holbaek@dn.dk.

Natures dag. Søndag den 14. september kl. 10-13. Mødested: Ishuset ved Munkholm (Holbæk-siden), Munkholmvej 315. Temaet for Natures Dag er i år: Find nye veje ud i naturen. Vi prøver at arrangere en tur ad stier, ikke så mange kender, til skjulte seværdigheder. Læs mere på hjemmesiden. Info: Carsten Lambrecht, tlf. 27 12 55 49, holbaek@dn.dk.

Årsmøde. Tirsdag den 18. november kl. 19:00-22. Mødested: Holbæk Vandrerhjem, Ahlgade 1B. Vi holder igen årsmøde på Holbæk Vandrerhjem. Mødet starter med et oplæg og diskussion af et aktuelt emne. Første del er åben for alle. Efter en pause er der formelt årsmøde for medlemmer. Se detaljer på nettet. Info: Carsten Lambrecht, 2712 5549, holbaek@infobro.dk

KALUNDBORG

www.dn.dk/kalundborg

Værsløvstien, vandrefestival tur. Lørdag den 6. september kl. 13-16.30. Mødested: Værsløv forsamlingshus, Aldersrovej 32. Turen går ad Aldersrosten, Værsløvstien, Forsingestien, Stenstien og mindre befærdede veje. Besøg på nedlagt skole, hvor den medbragte forfriskning kan indtages. Besøg på vandværk, nyere skov og middelalderkirke. Info: Carsten Clausen, tlf. 59 50 00 11, carstenbclausen@hotmail.dk.

Kystvandringen etape 22. Lørdag den 13. september kl. 13-16. Mødested: Allehave Kirke, Allehavevej 54B. 'Kommunen rundt langs kysten' er nået til 22. etape, og vi går etappen, mens efterårets farver så småt indfinder sig. Turens

Find vej ud i naturen på
NATURENS DAG
14. september 2014

www.naturesdag.dk

Frilufts Rådet NORDEA FONDEN FIALL RAVEN Danmarks Naturfredningsforening

etape går Allehave halvøen rundt og er på ca. 11 km. Kaffen nydes undervejs. Turen er ikke egnet for dårligt gående. Info: Carsten Clausen, tlf. 59 50 00 11, carstenbclausen@hotmail.dk.
Naturens Dag: Røsnæsdag. Søndag den 14. september kl. 10-15. Mødested: Røsnæs Natur-skole, Røsnæsvej 458. Aktiviteter for store og små. Se fugleringmærkerne og schweisshundene i arbejde, find smådyr i vandhullet eller tag med på musetur. Fang en fisk og byg en fuglekasse. Pres dine medbragte æbler til dejlig æblesaft og hør de forskellige fuglestemmer. Info: Carsten Clausen, tlf. 59 50 00 11, carstenbclausen@hotmail.dk.

Kystvandringen etape 23. Søndag den 5. oktober kl. 13-16. Mødested: P-pladsen for enden af nedkørsel 6, Lyngvej på Vesterlyng. Den næstsidste etape af 'kommunen rundt langs kysten' udgår fra enden af nedkørsel 6. Vi følger kysten langs det fredede område frem og tilbage, i alt ca. 6 km, mens vi nyder det storslåede fredede græsningsoverdrev Vesterlyng på den ene side og bugten på den anden. Kaffen nydes undervejs. Info: Carsten Clausen, tlf. 59 50 00 11, carstenbclausen@hotmail.dk.
Svampetur. Søndag den 19. oktober kl. 13-16. Mødested: Bjergsted forsamlingshus, Gammel Skovvej 1a. Tag med os og en erfaren svampekender på jagt efter spiselige svampe. Medbring kurv, skarp kniv og gerne en bog om svampe. Info: Carsten Clausen, tlf. 59 50 00 11, carstenbclausen@hotmail.dk.

Kystvandringen etape 24. Søndag den 2. november kl. 13-16. Mødested: P-pladsen over for Brugsen, Havnevej 8. Vi er nået til vejs ende i den store vandretur 'Kommunen rundt langs kysten'. Vi har over 2 år tilbagelagt næsten samtlige 160 km kyst rundt omkring kommunen til fods, i al slags vejr. Nu venter blot de sidste 8 km. på at blive tilbagelagt. Turen bliver kystlinjen omkring Havnsø. Info: Carsten Clausen, tlf. 59 50 00 11, carstenbclausen@hotmail.dk.
Årsmøde. Lørdag den 29. november. Mødested ikke fastlagt ved redaktionens deadline. Har vi rent grundvand nok i fremtiden? Foredrag og debat om det rene, friske drikkevand, som vi får ud af vandhanen, direkte fra undergrunden. Forening siver dog ned og truer vores drikkevand – har vi vand nok fremover? v/Bente Villumsen, civilingeniør med speciale i grundvand. Info: Susanne Ladefoged, Kalundborg@dn.dk.

KØGE
www.dn.dk/koege
Årsmøde med Grønlandsforedrag. Torsdag den 13. november kl. 19-21.30. Mødested: Det Grønne Hus, Vestergade 3C. Foredrag om Grønlands vidunderlige, men truede natur ved Ib Johnsen, som dér har forsket i "brændende bjerge", ozonlagets nedbrydning og økologi. En sidegevinst var uforlømmelige naturoplevelser! Årsmøde efter foredraget med kaffe, øl og vand. Info: Henrik Petersen, tlf. 56 65 68 75, heller.petersen@webspeed.dk.

LEJRE
www.dn.dk/lejre
Krible Krable. Søndag den 7. september kl. 10. Mødested: Tadre Mølle, Tadre Møllevej 23. Krible Krable i skoven! Her i september har vi sammen med naturvejleder Charlotte indledt eftersøgningen efter skovens små og store dyr. Vi bager også pandekager og bygger stærkekasser. Caféen på Tadre Mølle har åben. Husk varmt tøj, gummistøvler, det gode humør, og forældre / bedsteforældre. Info: Margrethe Gade, DN-lejre@dn.dk.

Efterslæt på Kildeengen. Fredag den 12. september kl. 15-18 og lørdag den 13. september kl. 10-15. Mødested: P-pladsen nord for Mortenstrupvej 37, Jystrup. Du kan hjælpe naturen ved Kildeengen på helt naturlig vis. Vi slår med le for at sikre et rigt blomsterflor. Info: Tove Binzer, lejre@dn.dk.
Besøg på økologisk landbrug. Lørdag den 13. september kl. 10-12. Mødested: Bækkenstoft Hjørnegårdsvej 1. Tag gerne børnene med, når vi besøger Bækkenstoft, en økologisk gård med 200 malkekøer og 400 ha markbrug med produktion af foder til dyrene. Per Thomasen, som ejer og driver Bækkenstoft, vil fortælle om, hvordan det er at være økolog i Lejre, og om de udfordringer og glæder det giver at undvære pesticider og kunstgødning. Info: Margrethe Gade, dn-lejre@dn.dk.

Karl Johan, kantarel m.v. eftersøges. Søndag den 5. oktober kl. 14-16. Mødested: P-pladsen ved Åvnstrup registreringscenter. Vores svampekendere Ulrich Söchtng og Hans Jessen fornøjer endnu en gang med årets succes svampetur i skoven ved Åvnstrup. Husk svampebog og kurv. Info: Margrethe Gade, dn-lejre@dn.dk.

LOLLAND
www.dn.dk/lolland
Årsmøde. Onsdag den 8. oktober kl. 19.30-22. Mødested: Maribo. Sted og evt. detaljer annon-

ceres lokalt. Info: Ole Westerholt Jørgensen, ok-soelyst@dlgmail.dk.

NÆSTVED
www.dn.dk/naestved
Årsmøde. Torsdag den 2. oktober kl. 17.30-21. Mødested: P-pladsen Rønnebæksholm og Herskabsstalden på Rønnebæksholm, Rønnebæksholm 1. Med naturmedarbejder i Næstved kommune. Michael Krogh som kyndig vejleder, skal vi på markvandring og se den nye skovrejsning Rønnebæk Fælded. Vi skal se den gensnoede Rønnebæk og de nyligt anlagte vandhuller, som skal blive levested for klokkefrøer. Info: Klaus Møller, tlf. 27 11 17 46, inge.klaus@stofanet.dk.

ODSHERRED
www.dn.dk/odsherred
Naturens Dag. Søndag den 14. september kl. 13-16. Mødested: P-pladsen ved Klint Havn, Havnevej. Start ved Klintebjerg. Vi går en tur rundt om kalkbrudet og snakker vegetation, historie og den gamle fredning. Så kører vi til Sonnerup Skov og går en tur på overdrevet Klint Bakker, der ligger vest for Nørre Bjergsø. Info: Gunni Ærtebjerg, tlf. 22 72 83 31, gunniae@live.dk.
Dragedag: familietur. Lørdag den 27. september kl. 10-13. Mødested: P-pladsen i Vindekilde Vejrhøjvej, Fårevejle. Vi går fra p-pladsen i Vindekilde samlet til Vejrhøj, gennem vejrhøjskoven. Vi håber at få mange flotte drager i luften her på kommunens højeste punkt. Vi vil i fællesskab lave en simpel drage, som vi flyver med. Info: Stine Salling Olsen, tlf. 51 35 73 94, stinesalling@live.dk.

Trækfugle: familietur. Søndag den 9. november kl. 10-13. Mødested: P-pladsen ved Naturpark Hov Vig, for enden af Hov Vig Vej, Nakke. Ørne, Gæs og andre fugle på træk. Fra P-pladsen går turen sammen med biolog Gunni Ærtebjerg ud i Fuglereservatet Hov Vig. Vi besøger fugletårne, og kommer forbi skarvkolonien. Undervejs vil vi gøre flere stop og kigge efter fugletræk og større rovfugle. Husk gummistøvler, madpakke og evt. kikkert. Info: Stine Salling Olsen, tlf. 51 35 73 94, stinesalling@live.dk.

Årsmøde. Tirsdag den 18. november kl. 19.00-21.00. Mødested: Pakhuset, Vesterbro Torv 4. Info: Stine Salling Olsen, 51357394, stinesalling@live.dk.

RINGSTED
www.dn.dk/ringsted
Årsmøde. Tirsdag den 11. november kl. 19.30-21.30. Mødested: Ringsted Kulturhus, Søgade 3. Så er det tid til Årsmøde i Ringsted. Årets tema er endnu ikke valgt, så hold øje, når vi nærmer os. Mød os på facebook. Tilmelding: senest d. 10/11 til Hannah Ring, hannahnas@yahoo.dk.

ROSKILDE
www.dn.dk/roskilde
Svampe, tang, bær og urter i Boserup Skov. Søndag den 28. september kl. 9.30-17. Mødested: Ishuset på Roskilde Havn. Hvad byder årstiden på? Vi laver et bålmåltid af det på Naturcenter Boserupgård. Fra Roskilde Havn via Kællingehaven, Sct. Hans og skoven lærer vi om at samle i naturen. 10 km ud; 4 km hjem. Mulighed for bus fra Boserup 16.23. Læs mere på hjemmesiden. Tilmelding: senest d. 26/9 til Karen Ingrid Schultz, tlf. 26 29 34 31, kareningrid@stickhill.dk.

Årsmøde med kaffe og flagermus. Torsdag den 23. oktober kl. 19-22.30. Mødested: INSP! fællesrummet på 1. sal, Køgevej 2. Årsmøde med kaffe og kage og foredrag om flagermus med efterfølgende tur. Læs mere på hjemmeside eller <http://virosa3.blogspot.dk>. Man kan spise på INSP! inden mødet. Info: Bjørn Petersen, roskilde@dn.dk.

SLAGELSE
www.dn.dk/slagelse
Årsmøde. Onsdag den 12. november kl. 19-22. Mødested: Skælskør bibliotek, Vestergade 4. Som optakt til Årsmødet afholdes et offentligt møde. Dyr læge Jens Christian Eskjær Jensen vil komme med et indlæg om landbrugets anvendelse af medicintilsat dyrefoder og den resistente MRSA-bakterie. Info: Ib Larsen, iblarsen1955@gmail.com.

SOLRØD
www.dn.dk/solroed
Vandretur ad Gudernes Stræde. Søndag den 7. september kl. 13-17. Mødested: P-pladsen ved Firmileskoven på Tåstrupvej, 800 m N for Q8. Igen i år vandrer vi ad Gudernes Stræde fra Firmileskoven til Snoldelev. Retur med bus. Tilmelding: senest 3/9 ved køb af billet i SuperBrugsen, Solrød Center. Info: Dorte Linder, dmo@postkasse.org.

Geologiens Dag i Karlstrup Kalkgrav. Søndag den 21. september kl. 9-12. Mødested: P-pladsen på Silovej. Vi fejrer Geologiens Dag i Karlstrup Kalkgrav. Info: Dorte Linder, dmo@postkasse.org.

Årsmøde med naturvandring. Lørdag den 27. september kl. 16.15-18.15. Mødested: Solrød. Igen i år holder vi Årsmøde i det fri. Se annoncering i de lokale medier eller på hjemmesiden. Info: Jens Garde, tlf. 56 13 13 54, jensgarde42@gmail.com.

Æblerov i Firmileskoven. Lørdag den 4. oktober kl. 10-18.20. Mødested: P-pladsen ved Firemileskoven på Tåstrupvej, 800 m N for Q8. I Firemileskoven ligger Engstrupgårds gamle frugtplantage, hvor der er frugt til alle. Turen annonceres i de lokale medier og på hjemmesiden. Info: Jens Garde, tlf. 56 13 13 54, jensgarde42@gmail.com.

SORØ
www.dn.dk/soroe
Jørgen Steen Nielsen om "den store omstilling". Onsdag den 10. september kl. 19-21. Mødested: Kultur- og Fritidscentre, Frederiksvej 27. Foredrag af journalist Jørgen Steen Nielsen om "Den store omstilling" ud fra hans meget omtalte bog af samme navn. Info: Niels Hilker, tlf. 57 83 53 82, niels.hilkers@gmail.com.
Årsmøde. Fredag den 7. november kl. 19-21.30. Mødested: Sorø Kultur- og Fritidscenter, Frederiksvej 27. Info: Eva Nielsen, tlf. 57 83 36 58, parnasvej36@gmail.com.

STEVNS
www.dn.dk/stevns
Årsmøde. Tirsdag den 11. november kl. 19-22. Mødested: Mødestedet, Bredgade 1. Vi starter med et naturrelateret foredrag, og selve Årsmødet er fra kl. 21. Alle er velkomne, men kun medlemmer har stemmeret. Vi se frem til et inspirerende og godt møde. Info: Inge Ambus, tlf. 56 26 73 32, stevns@dn.dk.

VORDINGBORG
www.dn.dk/vordingborg
Viemose Skov og Årsmøde. Søndag den 28. september kl. 14-18. Mødested: Den gule Stald, Kalvehave Havnevej (for enden af havnen). Vi starter med at gå en tur langs stranden og ud til Viemose skov. Selve Årsmødet starter kl. 16 med beretning og valg til bestyrelsen. Info: Ditle Lautrup-Larsen, tlf. 40 77 87 60, lautrup-larsen@webspeed.dk.
Strand og skov, på opdagelse i naturen. Søndag den 5. oktober kl. 10-15. Mødested: Shelterpladsen i Slotshaven, Møn Slotshavevej. En tur for hele familien med masser af aktiviteter for børn. Vi undersøger mangfoldigheden i skoven, på skranten og ved stranden. Der er bål og gratis smagsprøver. Husk madpakke og drikke. Tøj efter vejret og godt fodtøj. Info: Ditle Lautrup-Larsen, tlf. 40 77 87 60, lautrup-larsen@webspeed.dk.

REGION NORDJYLLAND
BRØNDERSLEV
www.dn.dk/broenderslev
Naturens Dag: fiskedag. Søndag den 14. september kl. 13-15. Mødested: Søerne i Hedelund i Brønderslev. Familiefiskedag ved Hedelund. Vejledning og smagsprøver. Info: Bjarne Lykkenshede, tlf. 24 60 06 96, broenderslev@dn.dk.
Åbent hus, Dronninglund Vandværk. Søndag den 21. september kl. 10-12. Mødested: Dronninglund Vandværk, Slotsgade 17. Poul Erik Nielsen om vand og fremtidig drikkevandsforsyning. Info: Bjarne Lykkenshede, tlf. 24 60 06 96, broenderslev@dn.dk.

Svampetur for hele familien. Søndag den 21. september kl. 13.10-15. Mødested: Naturskolen, Lunkens Håndsbækvej 144, Jerslev. Svampetur ved Søheden skov, med kyndig vejledning fra Naturskolen. Info: Bjarne Lykkenshede, tlf. 24 60 06 96, broenderslev@dn.dk.
Svampetur ved Knøsen. Søndag den 28. september kl. 13-15. Mødested: Storskovvej, P-pladsen til Knøsen. Svampetur under kyndig vejledning. Info: Bjarne Lykkenshede, tlf. 24 60 06 96, broenderslev@dn.dk.
Årsmøde. Tirsdag den 18. november kl. 19.00-21.30. Mødested: Brønderslev, adresse og program kommer på hjemmeside. Info: Lars Schønberg-Hemme, dn@koushede.dk

FREDERIKSHAVN
www.dn.dk/frederikshavn
Naturens Dag. Søndag den 14. september kl. 11-15. Mødested: Bangsbo Hovedgård, Dronning Margrethes Vej 6. Kom ud og deltag i de grønne foreningers aktiviteter en dag ved Bangsbo Hovedgård. DN vil være til stede med stjerne løb, kimslege, brødbagning, en god historie og orientering om DN's arbejde i Danmark og i vores kommune. Info: Karin A. Jensen, tlf. 98 42 55 34, arveschoug@webspeed.dk.
Plantagevandring. Fredag den 24. oktober kl. 13-17. Mødested: Sulbæk, drej ind ved Svalerenden Camping og kør ca. 100 m mod nord. Følg herefter Strandhusevej til P-pladsen. Sæby: Sulbæk, Solsbæk, Stensnæs, tre naturområder. Vi går langs bæk over lyng og enebærkrat, ser bl.a. hvad et Natura 2000-område er, og

hvordan oddedannelse foregår. Undervejs nyder vi medbragt kaffe. Praktisk tøj/fodtøj. OBS: Kørsel i egne biler fra sted til sted. Afstand Sulbæk-Stensnæs ca. 15 km. Info: Karin A. Jensen, tlf. 98 42 55 34, arveschoug@webspeed.dk.

Årsmøde. Torsdag den 13. november kl. 19-21.30. Mødested: Maskinhallen, Skolegade 8. Årsmøde ifølge vedtægterne. Derefter er der foredrag om naturen i Frederikshavn. Bo Storm fortæller og viser billeder. Info: Jan Ove Eriksen, tlf. 29 89 10 33, joes@email.dk.

HJØRRING
www.dn.dk/hjoerring
Naturens Dag: på Sporet ved Odden. Søndag den 14. september kl. 10.30-12. Mødested: Herregården Odden, Oddenvej 31, Mygdal. Oplev det nye spor ved Odden i Mygdal. På en vandretur fortælles om fuglene, skoven og det gamle kulturmiljø. Sporet går gennem det gamle herregårdsskabskab omkring Odden med gammel løvskov og eng. Info: Birthe Kristensen / Jakob Kofoed, tlf. 51 33 93 05 / 31 34 62 91, birthe.k49@gmail.com / jkn@vhm.dk.
Årsmøde med diasforedrag. Torsdag den 27. november kl. 19.00-21.30. Mødested: Koncertsalen, Skolegade 4, Hjørring. Anders Østerby rejste Nordsøen rundt i 30 dage i sommeren 2014 for at opleve Nordsøens natur og kultur. Vi hører om kystsamfund og natur, hvor befolkningerne har måttet vænne sig til nye levevilkår og klimaændringer. Info: Jørgen Jørgensen, hjoerring@dn.dk

JAMMERBUGT
www.dn.dk/jammerbugt
Brunstbrøl og bålcaffe. Tirsdag den 9. september kl. 20-22. Mødested: Barkær (Eva Kristensen), Barkærvej 62, Fjerritslev. Vi mødes denne fuldmåneaften og går en tur i det flotte område. Ved mørkets frembrud vil der blive serveret bålcaffe på gårdspladsen, og vi vil høre en af naturens store oplevelser. Glæd jer til denne spændende aften. Info: Christian Larsen, tlf. 98 26 86 63 / 28 76 42 79, christianlarsen@bierstedaf.dk.
Naturens Dag. Søndag den 14. september kl. 10-14. Mødested: Svinkløv Plantage, Svinkløvsvej 418. Vi har særlig fokus på at lave arrangementer, der også er for børn. Se mere i lokalpresen når vi nærmer os. Info: Christian Larsen, tlf. 98 26 86 63 / 28 76 42 79, christianlarsen@bierstedaf.dk.

Leslåning ved Aaby Bjerg. Lørdag den 27. september kl. 9.30-13. Mødested: Aaby Bjerg, Centralgårdsvej. I samarbejde med Naturplejenetværket skal vi fjerne de uønskede vækster på Aaby Bjerg, så der bliver bedre plads for de ønskede, som f.eks. den sjældne guldblomme. Tilmelding: senest d. 26/9 til Ove Albrechtsen, tlf. 40 68 59 18 / 98 21 59 18, jyttel.alb@privat.dk.
Årsmøde. Tirsdag den 18. november kl. 19.00-21.30. Mødested: Brovst Sport og Kulturcenter, Damengvej 2. Info: Søren Rosenberg, 30241834, s.rosenberg@bbnpost.dk

MARIAGERFJORD
www.dn.dk/mariagerfjord
Naturens Dag/Fjordens Dag i Stinesminde. Søndag den 14. september kl. 11-16. Mødested: Stinesminde ved havnen. Oplev naturen på en ny og spændende måde. Du quizzes om naturen, mens du finder vej på en rute omkring Stinesminde og Løvdal. Der er forskellige sværhedsgrader, så børn i alle aldre kan deltage, og der er fine præmier på spil. **Tilmelding:** senest 25/8 til Mona Phipps, tlf. 53 15 87 67, mp@dn-mariagerfjord.dk.
Naturpleje i Linddalen. Søndag den 12. oktober kl. 10-12. Mødested: Pladsen på Markedsgade, Hadsund. Så er det om at smøge ærmerne op, for vi skal rydde uønsket krat i Linddalen. Mariagerfjord Kommune møder op med kaffe og rundstykker, lidt øl og vand samt en kasse med værktøj. Et rigtig familiearrangement, men for alle der vil give naturen en hånd. Info: Ole Guldborg, tlf. 22 63 01 85, formand@dn-mariagerfjord.dk.

Årsmøde. Tirsdag den 28. oktober kl. 19-22. Mødested: Restaurant Landgangen, Mariager. Under titlen "Naturpleje i Mariagerfjord Kommune" vil Anders Horsten (kommunens afdeling for natur og miljø) fortælle om det spændende arbejde med at passe på kommunens natur. Herefter er der Årsmøde med beretning og valg. Info: Ole Guldborg, tlf. 22 63 01 85, formand@dn-mariagerfjord.dk.

MORSØ
www.dn.dk/morsoe
Årsmøde. Onsdag den 5. november kl. 19-22. Mødested: Morsø Folkebibliotek. Mødet begynder med oplæg af biolog fra Skaldyrcenteret, der sættes fokus på Limfjorden. Herefter byder vi på kaffe og kage. Sidst, men ikke mindst, afgiver formanden bestyrelsens beretning, og der er valg til bestyrelsen. Info: Mette Jensen, 23 82 33 00, mette@post.tele.dk.

THYwww.dn.dk/thy

Kronhjortens brunstbrøl. Søndag den 14. september kl. 6-8. Mødested: P-pladsen for enden af Sårupvej. Med kikkert og varm beklædning går vi i jævnt terræn ca. 500 m til et udsigtspunkt, hvorfra vi i morgendæmringen ser krondyr og sandsynligvis oplever hjortenes brunstbrøl. Turens leder, biolog Poul Hald-Mortensen, vil fortælle og besvare spørgsmål om krondyrets levevis. Info: Poul Hald-Mortensen, tlf. 97 99 39 11.

Svampetur. Lørdag den 20. september kl. 13.30-16. Mødested: Golfklubben. Turen går i år til Nystrup Klitplantage, og vi håber på en god svampesæson og en udbytterig svampedag. Medbring svampeflora og kurv til spisesvampe. Turleder er Henning Christensen (foreningen til svampekundskabens fremme), og Ib Nord Nielsen (BFN og DN Thy). Info: Knud-Allan Knudsen, tlf. 97 94 50 25.

Geologitur til Silstrup Hoved. Søndag den 21. september kl. 13-17. Mødested: Åsvej 25. På Geologiens Dag laver vi en tur til Silstrup Hoved, hvor man bl. a. kan se moler og askelag fra tertiærtiden i dramatiske formationer. Turleder er Sille Noe Nygaard. Tag godt fodtøj på og medbring evt. kaffekurv. Info: Poul Rich, boporich@gmail.com.

Årsmøde. Onsdag den 29. oktober kl. 19-21.30. Mødested: Limfjordscentret Doverodde. Årsmøde holdes i år på Limfjordscentret Doverodde. Dagsorden ifølge vedtægterne. Øvrigt indhold annonceres i dags- og ugepresen. Info: Ib Nord Nielsen, lb.nord.nielsen@gmail.com.

VESTHIMMERLANDwww.dn.dk/vesthimmerland

Svampetur for begyndere og lettere øvede. Søndag den 14. september kl. 13-16. Mødested: Uhrehøj Plantage, p-pladsen i midten, Farsovej 101. Vi samler svampe og gennemgår de vigtigste grundregler for indsamling af spisesvampe. Husk svampeskurv og lille kniv samt kaffe. Info: Bo Jacobsen og Ellen Poulsen, tlf. 98 64 98 12 / 30 25 98 57, essp@mail.dk.

Tur til Højris Mølle. Søndag den 14. september kl. 13.30-16. Mødested: P-pladsen på Højrisvej, vest for åen. Martin Bagger vil tage os med rundt i området og fortælle om det og om nogen af de mennesker, der har boet der. Info: Viktor Weiss, tlf. 98 62 30 91, vw@aars.dk.

Stå til søs på Hvalpsund - Sundsørefærgen. Søndag den 14. september kl. 14-17. Mødested: Palmestranden i Hvalpsund. Det rullende naturcenter er kørt til Hvalpsund, hvor naturvejleder Karin Winther, DN og besætningen på færgen vil fortælle om sejlad på Limfjorden, sælerne og naturen i området. Efterfølgende kan deltagerne smage selvfangede Limfjordsrejer fanget på palmestranden i Hvalpsund. I forbindelse med arrangementet er det gratis for gående at sejle med færgen. Billetter udleveres. Info: Karin Winther, karin@naturekspeditionen.dk.

Årsmøde. Mandag den 20. oktober kl. 19-22. Mødested: Pavillon Christiansminde, Kristiansmindevej 34. Kl. 19 er der foredrag om giftfri haver, derefter pause og kl. 21 årsmøde med dagsorden iht. vedtægterne. Info: Svend Dahl, tlf. 40 51 52 13, svend.dahl@mail.dk.

AALBORGwww.dn.dk/aalborg

Efterårstur i Aslundskoven, Vester Hassing. Onsdag den 10. september kl. 19-21. Mødested: Aslundhytten på Aslundvej. Tag med på en aftentur i det tidlige efterår. Vi ser på og hører om naturen i plantagen. Turledere: Tommy Andersen og Thorkild Kjeldsen. Alle er velkomne. Info: Thorkild Kjeldsen, tlf. 20 72 88 50, thorkild.kjeldsen@mail.tele.dk.

REGION MIDTJYLLAND**FAVRSKOV**www.dn.dk/favrskov

Den traditionelle svampetur. Lørdag den 27. september kl. 10-12. Mødested: Hinnerup Bibliotek og Kulturhus. Guide: Anders Harling Lykke, der sorterer de giftige fra. Info: Niels Jørgen Sørensen, tlf. 86 98 78 94.

Svampetur. Lørdag den 27. september kl. 14-16. Mødested: Bidstrup Gods, Bidstrupvej 1, Langå. Guide: Anders Harling Lykke, der sorterer de giftige fra. Info: Torben Schack Møller, tlf. 40 78 39 81.

Svampetur. Søndag den 28. september kl. 10-12. Mødested: P-pladsen ved Naturbørnehaven Klintholm, Vadstenvej 110, Hammel. Guide: Anders Harling Lykke, der sorterer de giftige fra. Info: Søren Westermann, tlf. 86 96 00 37.

Efterårstur til Store Lyngdal. Lørdag den 11. oktober kl. 10-12. Mødested: P-pladsen ved krydset Herredsvejen/Tingvejen/Klintrup Hedevej. Turen foregår i Favrskov Kommunes yderste og mindre kendte hjørne i storslået natur. Vi ser bl.a. blokhuset i Michigan-stil. Turen er i kuperet terræn og uegnet for dårligt gåen-

de, barne- og klapvogne. Info: Poul Nørsgaard Jensen, tlf. 40 90 63 21.

Natur- og kulturtur med egetræshistorier. Lørdag den 1. november kl. 10-14. Mødested: P-pladsen ved Bidstrup Gods, Bidstrupvej 1, Langaa. Turen er i samarbejde med Favrskovbibliotekerne og Bidstrup Gods. I skoven ved Bidstrup er billedkunstner Ole Lejbach og forfatter Jens Blendstrup klar. Vi går ud til egetræerne, hvor der bliver fortalt egehistorier og fotograferet. Herefter workshop, kaffe og røverhistorier mod betaling af 50 kr. i laden. Info: Niels Jørgen Sørensen, tlf. 86 98 78 94.

Årsmøde. Onsdag den 12. november kl. 19-22. Mødested: Ulstrup. Dagsorden ifølge vedtægterne. Nærmere oplysninger om arrangementet i ugeaviser og DN Favrskovs nyhedsbreve. Info: Alfred Borg, tlf. 86 98 77 11.

HEDENSTEDwww.dn.dk/hedensted

Geologiens Dag. Lørdag den 20. september kl. 13-16. Mødested: Seberup Skovs parkeringsplads "Egen", Remmerslundvej (over for kommunens miljøplads). Denne tur kombinerer et geologisk spændende sted, dels hvor isen stoppede for ca. 15.000 år siden, dels med historien om de første bosættninger i Hedensted, som gravhøjene er beviset på, og endelig nutiden, hvor dødisområdet er udvalgt til skovrejsning. Her kan vi følge, hvordan en ny skov bliver til. Info: Arne Rosenkvist, arne.rosenkvist@mail.tele.dk.

Svampefest ved Vejle Fjord. Lørdag den 27. september kl. 10-20. Mødested: Spejderlejren "Kragereden", Stouby Skovvej 7c, Stouby. Om formiddagen er der svampetur med lysbiler og udstillede svampe for de voksne, og naturvejleder Bettina Lykke Mikkelsen laver specielt fortælling for børnene. Efterfølgende indsamling af svampe i et nærliggende smukt skovområde. Tilmelding: senest d. 22/9 til Erik Kaxe, tlf. 22 74 81 46, eikaxe@gmail.com.

Æbledagen 2014. Lørdag den 11. oktober kl. 10-16. Mødested: Spejdercenter "Æbleskoven". Foruden pluk-selv bliver der forskellige boder og aktiviteter, hvor du blandt andet kan lave æblemost på æblemostemaskinen. Medbring plastflasker/dunke hvis du gerne vil have noget æblemost med hjem. Du må også gerne medbringe æbler hjemmefra, hvis du gerne vil have egne æbler tryllet om til æblemost. Du kan også bage æblepandekager og snobrød på bålet. Info: DN-Hedensted, hedensted@dn.dk.

HERNINGwww.dn.dk/herning

Løvbakke Naturcenter, dådyr. Søndag den 14. september kl. 10-13. Mødested: Løvbakke Naturcenter Løvbakkevej 32. Naturvejleder Karen-Louise Schmidt, vil fortælle om dådyr-parken og naturområdet Løvbakkerne. Kom og oplev bl.a. hvordan man brækker et dyr. Arrangementet er for alle. Mulighed for at spise medbragt madpakke indendørs eller uden-dørs. Info: Viggo Andersen, tlf. 26 24 44 62, viggoandersen@fiberpost.dk.

Årsmøde. Tirsdag den 21. oktober kl. 19-22. Mødested: Aulum Fritidscenter, Markedspladsen 10. Årsmøde med dagsorden iflg. vedtægterne. Anette Weiss (civilingenior i Naturstyrelsen) vil fortælle om styrelsens opgaver og arbejde, samt om lokalforeningen Natur og Ungdom. Info: Leo Lisby, tlf. 97 13 63 73, langfrom@mail.dk.

HOLSTEBROwww.dn.dk/holstebro

Sjov og leg i skoven. Søndag den 14. september kl. 13-16. Mødested: Tinkerdal Besøgssted, Viborgvej 290. Vi mødes ved den store rasteplads øst f. Skave og kører samlet ud i skoven. Vi gentager succeszen fra sidste år med sjove udfordringer og lege i skoven. En naturvejleder fra Tinkerdal og aktive fra DN vil skabe rammerne for en uforglemmelig dag for børn og voksne. Der vil være forskellige aktiviteter. Info: Ole Primdahl, tlf. 42 73 97 48, primdahl@vip.cybercity.dk.

Geologiens Dag: Parabelklitten ved Husby. Lørdag den 20. september kl. 13-15. Mødested: P-pladsen ved Græm Strand, Græmvej, Husby. Naturstyrelsen har frilagt en stor parabelklit i

Husby Klitplantage. Den vil vi kigge på sammen med fagfolk fra Naturstyrelsen. På turen kan man bl.a. se og høre om områdets geologi, landskaber, rydningen af skov, skovdrift, sandflugt og sandflugtsbekæmpelse. Tag evt. kaffekurv med. Info: Arne Christensen, tlf. 97 44 25 73, arne.dn@mvmmail.dk.

Svampetur ved Skånsø. Søndag den 5. oktober kl. 13-15. Mødested: P-pladsen ved Skånsø, Hvidemosevej, Vinderup. Vi inviterer interesse-rede til at komme og blive klogere på svampe. Biologistuderende Sebastian Mcqueen vil fortælle om de svampe, som deltagerne kan finde i skoven, og hjælpe med at vurdere fundene. Deltagerne skal medbringe kurv/kniv og evt. kaffe/kage. Info: Ole Primdahl, tlf. 42 73 97 48, primdahl@vip.cybercity.dk.

Årsmøde: Motorvejen og naturen. Tirsdag den 4. november kl. 19-22. Mødested: Holstebro Aktivitetscenter (salen overfor køkkenet), Danmarksgade 13. Naturvejleder Bo Boysen fra kommunens Natur og Miljø fortæller om hvilken indflydelse den kommende Holstebro Motorvej har på naturen, specielt de tre ådale. Hvilke forholdsregler tages der for at tilgodese den sårbare natur? Vi byder på kaffe i pausen inden selve Årsmødet. Info: Ole Primdahl, tlf. 42 73 97 48, primdahl@vip.cybercity.dk.

HORSSENSwww.dn.dk/horsens

Naturens dag på Endelave. Søndag den 14. september kl. 9.15-16. Mødested: færgeløjet i Snaptun Havnevej 20. Tag med på snapsetur på Endelave. Vi tager færgen til den naturskønne ø i Kattegat og spadserer øens vestende rundt ad veje, stier og strande. Undervejs bliver der mulighed for at smage på øens natur, i form af kryddersnapse, samt selv at samle ind til "en lille én". Tilmelding: senest d. 8/9 til Naturvejleder Thorke Østergaard, tlf. 29 31 37 40, tao@horsens.dk.

Årsmøde og Åbjergskoven. Onsdag den 8. oktober kl. 17-20. Mødested: Klubhuset, Horsens Orienteringsklub, Åbjergskovvej 6. Årsmøde og formidlingsplaner for Bygholm Sø. Info: Lillian Sørensen, tlf. 22 50 07 11, horsens@dn.dk.

Oplev naturen i Kørup Enge. Søndag den 9. november kl. 14-16.55. Mødested: Indgangen til grusgraven på Lovbyvej for enden af Bygholm Sø. Vi går ad naturstien fra Bygholm Sø til Kørup Enge. Vi har fået lov af lodsejer Kurt Nørgård til at gå ned i engen og følge åen på en del af turen tilbage. Kørup Enge er en særdeles smuk ådal, hvor åen slynger sig naturligt gennem engen. Info: Lillian Sørensen, tlf. 22 50 07 11, lillianhatting@stofanet.dk.

IKAST-BRANDEwww.dn.dk/ikast-brande

Svampetur. Søndag den 7. september kl. 13-16. Mødested: Vester Palsgård Skovmuseum, Palsgårdvej 9. Svampeturen ledes af kyndige guider og foregår i skoven omkring Vester Palsgård. Efter indsamling er der mulighed for bestemmelse af de fundne svampe. DN byder på en kop svampesuppe. Pris for ikke-medlemmer: 20 kr., børn gratis. Info: Kaj Kristiansen, tlf. 86 86 18 11, ikast-Brande@dn.dk.

Løvfaldstur omkring Ejstrup sø. Lørdag den 11. oktober kl. 13.30-16.30. Mødested: Ejstrup sø v. Ågade, Ejstrupholm. En vandretur på ca. 4 km under ledelse af Asger Svendsen. Info: Erik Kavin, tlf. 60 60 08 95, kavin@mvmmail.dk.

Årsmøde. Onsdag den 12. november kl. 19-22. Mødested: Vester Palsgård Skovmuseum, Palsgårdvej 9. Info: Kaj Kristiansen, tlf. 86 86 18 11, ikast-Brande@dn.dk.

LEMVIGwww.dn.dk/Lemvig

Årsmøde bliver i november. Tidspunkt og mødested: se hjemmesiden, eller Lokalavisen Lemvig. Info: Jens Johan Brogaard, tlf. 97 82 04 89, lemvig@dn.dk.

NORDDJURSwww.dn.dk/norddjurs

Årsmøde. Mandag den 24. november kl. 19:00-21:00. Mødested: Kulturhuset Pavillonen, Kærvej 11.Dagsorden i følge vedtægterne. Se mere på www.dn/norddjurs. Info: Lars Sloth, 30224498, aoglsloth@gmail.com.

ODDERwww.dn.dk/odder

Geologiens Dag. Lørdag den 20. september kl. 11-14. Mødested: Alrøvej 100-104 (parkering langs vejen). Horsens Fjord har en ganske dramatisk, geologisk historie, som geolog Holger Lykke-Andersen vil fortælle. Info: Ib Salomon, tlf. 24 44 39 87, salomon@horisont.dk.

Årsmøde. Tirsdag den 18. november kl. 19:00-22. Mødested: Pakhuset Odder. Info: Ib Salomon, 24443987, salomon@horisont.dk

RANDERSwww.dn.dk/randere

På jagt efter honen, kyllingen og oksetungen. Søndag den 7. september kl. 10.30-12.30. Mødested: P-pladsen over for Langå Campingplads, for enden af Skovallé. Svampetur i Langå Egeskov, hvor de mange egetræer huser spændende svampe, heraf poresvampe og nogle af dem er endda spiselige. Vi går på jagt efter dem og ser, hvad vi ellers kan finde af svampe i den flotte egeskov. Vi afslutter turen med en snak om turens fund. Info: Hans Skytte, tlf. 60 82 80 94, hanskkytte@sol.dk.

Svampetur ved Ålum. Lørdag den 20. september kl. 14-16.30. Mødested: Indkørsel ved udkovene i Ålum, nær Gl. Viborgvej 393. Vi går en tur i skoven og finder diverse svampe. Bagefter ser vi nærmere på dagens fund og snakker om de enkelte svampes karakteristika og anvendelighed. Medbring gerne en kurv til svampene og en forfriskning til dig selv. Info: Christian Halgreen, tlf. 20 10 15 19, christian@halgreen.dk.

Biodiversitet i byen og Årsmøde. Lørdag den 22. november kl. 13-16. Mødested: Randers Naturskole, Gudenåvej 20. Når vi taler om biodiversitet, tænker vi ofte på naturområderne og det åbne landbrugsland. Men byerne har også en vigtig rolle, vi må værne om. Projektleder Ann Berit Frostholt inleder med et oplæg om byerne og biodiversiteten. Herefter kaffe/te og årsmøde. Info: Christian Halgreen, tlf. 20 10 15 19, christian@halgreen.dk.

RINGKØBING-SKJERNwww.dn.dk/ringkoebing-skjern

Årsmøde. Onsdag den 26. november kl. 19:00-22. Mødested: Bundsbæk Mølle, Bundsbækvej 25. Tilmelding pr. mail til kap.pedersen@gmail.com eller tlf.97371313/29720748 senest den 20/11 af hensyn til forplejning. På lokalafdelingens vegne. KAP.

SAMSØwww.dn.dk/samsø

Årsmøde. Tirsdag den 21. oktober kl. 19.30-22. Mødested: Sælvigbugtens Camping, Staunsvej 2. Tilmelding: senest d. 17/10 til Jens Wærum, tlf. 40 54 96 46, jenswaerum@hotmail.com.

SILKEBORGwww.dn.dk/silkeborg

Årsmøde. Tirsdag den 18. november kl. 19:00-21:30. Mødested: Medborgerhuset i Silkeborg, Bindslevplads. Kom til Årsmøde d. 18. november i DN Silkeborg. Årsmøde ifølge vedtægterne. Se mere i dagspressen. Info: Pernille Ingemann, 29918659, pernilleingemann@fiber-mail.dk

SKANDERBORGwww.dn.dk/skanderborg

Svampetur. Lørdag den 20. september kl. 13-16. Mødested: P-pladsen ved Kollens Mølle, Kollens Møllevej. Svampene gennemgås efter indsamling og bestemmes af Peter Lange. Medbring kniv og kurv. Info: Hans Gravsholt, tlf. 86 95 41 55, hagra@gefiberpost.dk.

Efterårstur rundt om Hørring. Lørdag den 25. oktober kl. 13-16. Mødested: Højboskolens p-plads, Toftevej 53. Tag med på en rask efterårstur på Hørrings nye vandresti; en tur gennem villakvarterer og skov og langs krat, jernbane og Aarhus Å. Nyd udsigten over landskabet og få øje på detaljerne i naturen. Både kultur- og naturhistorien er emner for turen. Info: Hans Jakobsen og Otto Andersen, tlf. 51 95 92 31, karot.andersen@gmail.com.

STRUERwww.dn.dk/struer

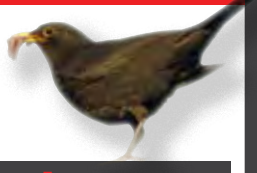
Naturens Dag. Søndag den 14. september. Mødested og tid: se nærmere på hjemmesiden. Oplev en aktiv dag i Klosterheden Plantage. Mød f.eks. en mountainbiker, en svampeentusiast, en naturvejleder eller en bialver. Kor en tur med Naturbussen. Smag på honning og vildt. Se mere på lokalafd. hjemmesider og Naturstyrelsens hjemmeside, lokal Vestjylland. Info: Signe Ambrosius, signeambrosius1@gmail.com.

Geologiens Dag: Oddesund. Søndag den 21. september kl. 14-16.30. Mødested: Oddesund Nord, pladsen neden for broen ved transformtårnet. Hvordan er odderne ved Oddesund dannet? Hvordan arbejder bølger og strøm? Hvor kommer "byggematerialerne" fra? Hvordan er strandens zoner opbygget?

WWW.DN.DK

Kom med til årsmøde i din lokale afdeling

Tid og sted: www.dn.dk/aarsmoeder

Nogle af svarene herpå gives på en 2,5-3 km gåtur ved Oddesund. Fra Norsk fjeld til sten ved Oddesund, en del af historien om materi-alevandring. Info: Søren Raarup, tlf. 97 87 52 44, sraarup@tdcadsl.dk.

Svampetur og årsmøde. Lørdag den 4. oktober kl. 13-17. Mødested: Kjærgaards Mølle Naturskole. I forbindelse med årsmødet afholder vi en svampetur. Vi går en tur i skoven og indsamler de svampe, vi kan finde. Efter svampeturen afholdes årsmødet ifølge vedtægterne på naturskolen. Mulighed for at lave smagsprøver på naturskolen. Info: Signe Ambrosius, signeambrosius1@gmail.com.

VIBORG
www.dn.dk/viborg

Fod på Viborg-egnen. Onsdag den 10. september kl. 18.30-20.30. Mødested: P-pladsen ved Hedeselskabet, Klostermarken 12. Hvor står spytstenen? En affentur på Hedeselskabets Museum, "Overlund Krigshavn" og Asmild Kirkegård. Info: Jørgen Glud, tlf. 86 65 86 61, glud@sol.dk.

Naturens Dag: de Fem Halder. Søndag den 14. september kl. 10-15. Mødested: Naturskolen ved Hald, Ravnsbjergvej 71. Temaet er "Find nye veje ud i naturen". Da arrangementet foregår i landskabet omkring de fem Halder, drejer det sig om først at finde de Fem Halder, og derefter at finde nye veje der til. Men skal vi også have et 6. Hald? Hvor skal det sjette Hald så ligge? Find en ny vej til det 6. Hald. Hvad skal det 6. Hald hedde? Info: Vagn Dissing, tlf. 86 67 50 25, konsulent@vagn-dissing.dk.

Geologiens Dag: Ilso ved Hjorthede. Søndag den 21. september kl. 10-12. Mødested: Krydset Ilsovej /Enemærkevej (0,8 km øst for Hjorthede), Ilsovej 21. En tur rundt i Ilso for at se på et fantastisk istidslandskab. Info: Jørgen Glud, tlf. 86 65 86 61, glud@sol.dk.

Årsmøde. Onsdag den 5. november kl. 19.30-22. Mødested: Hvolris Jernalderlandsby, Herredsvej 135. Viborg afholder årsmøde i den tidligere Møldrup Kommunes område, nemlig i Jernalderlandsbyen Hvolris. Info: Vagn Dissing, tlf. 86 67 50 25, konsulent@vagn-dissing.dk.

ÅRHUS
www.dn.dk/aarhus

Nature Explorer. Lørdag den 13. september kl. 10-12. Mødested: Jægerskolen ved Kalø. Kunne du tænke dig at prøve kræfter med naturfotografering, parkour, mountainbike, undervandsjagt, overlevelse, bygning af basecamp, fange og finde din egen mad, lære naturen bedre at kende og overnatte i den? Læs mere på <http://nature-explorer.dk/>. Info: Elena Holm Larsen, tlf. 23 48 92 48, elenahl@live.dk.

Årsmøde og rundvisning i de nye væksthuse. Søndag den 14. september kl. 13.30-16. Mødested: Væksthusene, bygning 3115, lokale 130. Indgang fra P-pladsen Poppelpladsen, Peter Holms Vej, 8000. Guidet rundvisning i de nye væksthuse i Botanisk Have, som Aarhus Universitet har udbygget og totalreno-veret. Efter rundvisningen afholdes samme sted årsmøde. Info: Søren Højager, soeren.hoejager@skolekom.dk. Mere uddybende på hjemmesiden.

REGION SYDDANMARK
ASSENS
www.dn.dk/assens

Naturens Dag: Jordløse Bakker og Skov. Søndag den 14. september kl. 13-15. Mødested: P-Plads ved Jordløse Bakker på Jordløse Møllevej. Jordløse Skov vil vi gerne med tiden omdanne til græsningsskov med især ege og med steder med overdrev. Naturstyrelsen har netop givet tilladelse til, at sitkagranerne kan blive fældet, og området kan lægges om til overdrev. På turen rundt i området vil der blive fortalt om de aktuelle planer. Info: Toni Reese Næsborg, tlf. 64 73 14 82, toni.reese.naesborg@gmail.com.

Årsmøde: vi skaber selv fremtidens natur! Onsdag den 29. oktober kl. 19.30-22. Mødested: Tobaksgaarden, lokale "Ambrosius Stub", Tobaksgaarden 7. Foredrag af den landskendte miljøjournalist og forfatter Kjeld Hansen. Vi afgør selv, om landet skal ligge brak i ildelugtende gylletåger som en rådden banan, eller om der skal skabes en strålende fremtid med natur til alt og alle. Efter foredraget årsmøde efter vedtægterne. Info: Johannes Jacobsen, tlf. 64 47 14 86, johannesjacobsen@webspeed.dk.

BILLUND
www.dn.dk/billund

Årsmøde. Onsdag den 19. november kl. 19.00-22. Mødested: Magion, Tinghusgade 11A, 7200 Grindsted. Dagsorden iflg. vedtægterne. Info: Bent Krogsgaard Nielsen, 75321901

ESBJERG
www.dn.dk/esbjerg

Høstmarked på Midtgård. Søndag den 7. september kl. 10-16. Mødested: Midtgård, Ravnsbjerggårdsvej. Efterhånden er det blevet en tradition, at DN er repræsenteret på Midtgård. Vi får god plads i laden til at præsentere foreningen med forskelligt materiale, vi får mulighed for at komme i dialog med mange mennesker, og endelig har vi i et par år tilbudt en guides krebsestivandring af 1 times varighed. Info: Hanna Fogtmann Iversen, tlf. 75 17 57 45, hanna.iversen@skolekom.dk.

Svampetur i Varde Sdr. Plantage. Søndag den 14. september kl. 14-16.30. Mødested: Ribevej 79, 800 m ind i skoven fra Hovedvej 11. Vi starter med en introduktion til forskellige svampe. Derefter går man selv en frisk tur i plantagen, evt. sammen med svampeguiderne. Til slut vil guiderne gennemgå de svampe I har fundet, og fortælle om deres egenskaber. Det vil sandsynligvis blive muligt at tilberede nogle af de samlede svampe på stedet. Info: Jens Kr. Hansen, tlf. 40 86 88 47.

Reetablerede grusgrave i Kjelst. Torsdag den 18. september kl. 16.30-18.30. Mødested: 4 juni pladsen v. Kjelstvej. Der markeres med flag ved vejen. Efter flere års gravning efter sand og grus er flere huller i landskabet reetableret til flotte naturarealer med søer og beplantning. Vi vil i dag besøge en af disse nyskabninger af flot natur i Kjelst, hvor vi slår os sammen med Vardekredsen. Info: Hanna Iversen, tlf. 75 17 57 45, hanna.iversen@skolekom.dk.

Besøg hos økologisk landmand. Mandag den 29. september kl. 16.30-18.30. Mødested: Ved OK-tanker ved Alslev. Torben Kousgård, Tofte-næsvej 30 og "vores" landmand vil fortælle om sit arbejde med opdræt af lam, og vi vil efter selvsyn og fortælling få mulighed for at smage på produkterne. Pris: 100 kr. Tilmelding: senest d. 25/9 til Hanna Fogtmann Iversen, tlf. 75 17 57 45, hanna.iversen@skolekom.dk.

Årsmøde. Tirsdag den 4. november kl. 19-21. Mødested: Esbjerg Hovedbibliotek, Nørregade 19. Årsmødet indledes med et oplæg. Følg med på websiden eller Facebook og se hvilket. Alle medlemmer er velkomne. Info: Lene Møller Jensen, tlf. 24 21 27 76, lenemjensen@hotmail.com.

FANØ
www.dn.dk/fanoe

Årsmøde. Tirsdag den 4. november kl. 19.30-21.30. Mødested: Nordby Skole. Program ifølge vedtægterne. Info: Anette Rindom, tlf. 75 16 32 42, rindom@postkasse.com.

FREDERICIA
www.dn.dk/fredericia

Årsmøde. Onsdag den 12. november kl. 19-21.30. Mødested: Restaurant Oven Vande, Sdr. Voldgade 10. Årsmødet afholdes igen i år på Restaurant Oven Vande, hvor vi byder alle velkomne til at høre formandens beretning, stille spørgsmål og komme med forslag til vores initiativer og de ting, der er sket i årets løb. Info: Karsten Enggaard, tlf. 75 94 31 66, fredericia@dn.dk.

FAABORG-MIDTFYN
www.dn.dk/faaborg-midtfyn

Geologiens Dag: Svelmø. Lørdag den 20. september kl. 13-16. Mødested: P-plads ved ebbe-vejen til Svelmø, Østergyden 47. Med geolog Jakob Qvortrup Christensen som guide vader vi 350 m til Svelmø og går ca. 6-7 km for at se på før- og nutidslandskaber. Tilmelding: senest d. 18/9 til Birgit Bjerring, tlf. 61 99 11 46, birgitbjerring@yahoo.dk.

Årsmøde. Onsdag den 5. november kl. 19-21.45. Mødested: Ringe Bibliotek, Algade. Aftenens emne: De glemte bier. Maria Gram-Jensen fortæller om de mange forskellige bier, der lever vildt i Danmark. Hør om biernes spændende biologi og deres relation til vores blomstrende natur samt om de trusler de står over for. Efter foredraget holdes årsmøde efter vedtægter. Info: Birgit Bjerring, tlf. 32 15 11 45, birgitbjerring@yahoo.dk.

HADERSLEV
www.dn.dk/haderslev

Svampetur. Søndag den 28. september kl. 13.30. Mødested: P-pladsen ved Christiansdal vandværk ved Hammelev. Svampenes verden er meget spændende. Du vil opleve et væld af forskellige farver, lugte og smage. Det er en aktivitet, som hele familien kan være fælles om, så uanset om du er ung, ældre eller midt imellem, så kom og vær med. Info: Anette Ug-lebjerg, tlf. 27 45 81 99, haderslev@dn.dk.

Årsmøde. Lørdag den 1. november kl. 10-14. Mødested: Annonceres senere. Naturvejle-der Troels Lund vil fortælle og vise os, hvor-dan han formidler naturen til kommunens børn og unge. Læs mere på hjemmesiden. Info: Anette Uglebjerg, tlf. 27 45 81 99, haderslev@dn.dk.

KERTEMINDE
www.dn.dk/kerteminde

Årsmøde. Tidspunkt og mødested: se dagspressen, hjemmesiden, eller få vores nyheds-mail. Info: Tonny Jack Nielsen, tlf. 65 95 16 81, kerteminde@dn.dk.

KOLDING
www.dn.dk/kolding

Skamlingsbanken og kommunens udviklingsplan. Søndag den 21. september kl. 10-12.15. Mødested: P-pladsen på toppen af Skamlingsbanken, Skamlingvejen 123. Rundtur til udvalgte steder, hvor Kolding kommune vil anlægge forskellige "spots" i det uforstyrrede landskab. Husk egnet fodtøj. Læs mere på Kolding Kommunes hjemmeside, søg efter "Skamlingsbanken". Info: Paul Rasmussen, tlf. 60 92 13 48, dansk-skibstrae@mail.dk.

Årsmøde og foredrag om hjortevildt og ulve. Tirsdag den 4. november kl. 19-21.30. Mødested: Kolding Uddannelsescenter, Ågade 27. Hjortevildt og ulve. En ny dimension i jydsk natur. Foredrag / causeri ved vildtkonsulent Bent Junker-Hansen. Herefter årsmøde. Alle er velkomne. Info: Chr. Gottig, tlf. 74 56 17 03, cg-biler@worldonline.dk.

LANGELAND
www.dn.dk/langeland

Årsmøde. Tirsdag den 4. november kl. 19-21.30. Mødested: Borgerhuset i Rudkøbing. Årsmøde med dagsorden i henhold til vedtægterne. Nærmere oplysninger om indholdet følger senere. Info: Nis Rattenborg, langeland@dn.dk.

MIDDELFART
www.dn.dk/middelfart

Naturens Dag. Søndag den 14. september kl. 8-20. Mødested: Annonceres senere. DN Middelfart deltager i Naturens Dag med flere aktiviteter. Se hjemmesiden for nærmere op-

lysninger. Info: Lone Ryttersgaard, tlf. 29 66 64 43, lone.ryttersgaard@outlook.dk.

NORDFYN
www.dn.dk/nordfyn

Fjordens Dag. Søndag den 14. september kl. 10-16. Mødested: Martinegården ved Enebær-odde. Hvad gemmer Enebærødder på? Kom og få en guidet vandretur. Lav et Natursmykke, sidste års store succes, som vi også tilbyder i år. Se et insekthotel eller lav en fuglekasse til havens småfugle. Se vores billeder fra Oden-se Fjord og læs mere på www.fjordensdag.dk. Info: Jørgen Møller, tlf. 64 82 30 14, molls@kabelmail.dk.

Årsmøde. Tirsdag den 4. november kl. 19.30-22. Mødested: Bogense Hotel, Adelgade 56. Du kan høre om afdelingens aktiviteter og udfordringer i det forløbne år samt planerne for det kommende år. Efter kaffe og kage vil der være et foredrag. Se mere på hjemmesiden efter 1/9. Info: Leo Jensen, leo@leonidaskomm.dk.

NYBORG
www.dn.dk/nyborg

Årsmøde. Mandag den 17. november kl. 19.00-22. Mødested: Ullerslev Kultur- og Idrætscen-ter, Skolevej 2, Ullerslev. Årsmødet afholdes i Ullerslev. Dagsorden ifølge vedtægterne. 2 bestyrelsesmedlemmer og 3 suppleanter er på valg. Eventuelle forslag skal sendes til nyborg@dn.dk eller Assensvej 14, 5853 Ørbæk, og skal være modtaget senest den 10. novem-ber. Se www.dn.dk/nyborg efter 1. sept. For yderligere oplysning. Info: Pia Ellegaard Jørgen-sen, 25373042, nyborg@dn.dk.

ODENSE
www.dn.dk/odense

Naturpleje på toppen af Dyred Banke. Søndag den 7. september kl. 10-14. Mødested: På top-pen af Dyred Banke p-plads og opgangssti,

SKOVSGAARD GODS - kom tættere på naturen

AKTIVITETER I NATUREN

Dagligt fra 1. april til 19. oktober 2014
Kys frøen - tag på opdagelse i naturen
Dagligt fra 30. juni til 8. august.
Skovsgaards naturværksted

EFTERÅR PÅ SKOVSGAARD

Søndag 7. september kl. 14-16.30
Spis Kysten - Skovsgaard
Søndag d. 14. september
Naturens Dag
Mandag 13. oktober til fredag 17. oktober
Åbent naturværksted
Onsdag den 15. oktober kl. 16-21
Skovsgaardnatten
Søndag 10. august
Kursus i leslåning

SKOVSGAARD MADMARKED

Åbent alle dage fra kl. 10-17
Danmarks smukkeste madmarked
Økologiske produkter, Café og take-away
Hver torsdag er der buffet til kl. 21

Skovsgaard Gods, Kågårdsvej 6-12, Sydlangeland
www.dn.dk/skovsgaard

Danmarks
Naturfredningsforening

www.danmarksnaturfond.dk

over for Tommerupvej 115. For andet år i træk afholder DN Odense naturplejedag på Dyred Banke i 123 m højde på bankens øverste top, hvor vi vil fremme den smukke og artsrige vilde flora, og i særdeleshed hedelyngen, som her har sit eneste voksested i Odense Kommune. Tilmelding: senest d. 3/9 til naturvejleder Carsten O. Hansen, tlf. 51 32 76 07, carslib@drejerbanken.dk.

Årsmøde. Onsdag den 5. november kl. 19-22. Mødested: kommer senere. Dagsorden efter vedtægterne. For nærmere oplysninger og mødested, se hjemmesiden. Info: Kurt Due Johansen, fjordkurt@sednet.dk.

SØNDERBORG

www.dn.dk/soenderborg

Flagermustur til Kathrinelund. Mandag den 8. september kl. 19.30-21. Mødested: P-pladsen ved Kathrinelund. Flagermusenes unger er nu store nok til at klare sig selv, og jager for at blive fede nok til at overleve deres første vinter. Vi bruger flagermus-detektorer. Info: Charlotte Jervelund, tlf. 28 15 20 68, dn@sønderborg.dk.

Naturens Dag: familiedag ved Stål Mose. Søndag den 14. september kl. 10.30-13.30. Mødested: Egetofte Naturskole, Sønderskov. Vi mødes til den traditionelle naturpleje ved Ståls Mose. Der vil desuden være aktiviteter med afsæt i temaet "Find vej ud i naturen". Info: Charlotte Jervelund, tlf. 28 15 20 68, dn@sønderborg.dk.

Botaniktur: Rinkenæs gamle Kirke. Lørdag den 20. september kl. 14-16. Mødested: Rinkenæs Gamle Kirke, Gl. Kirkevej 25. Kirkedigerne kaldes også "kirkens klipper" og rummer ofte spændende planter med relation til kulturhistorie og tørt voksested. Info: Charlotte Jervelund, tlf. 28 15 20 68, dn@sønderborg.dk.

Geologiens Dag: Mommark Havn. Søndag den 21. september kl. 11-14. Mødested: P-pladsen ved Mommark Havn. Hvis du er interesseret i sten og geologi, har du her en god mulighed for at få stillet din nysgerrighed under kyndig ledelse af en faggeolog. Info: Birger Marcussen, tlf. 24 98 12 72, dn@sønderborg.dk.

Svampetur i Gråsten Skov. Søndag den 5. oktober kl. 13-16. Mødested: P-pladsen på Felstedvej. Både begyndere og erfarne svampesamlere vil få en god oplevelse på denne tur. Der lægges stor vægt på spiselige svampe. Info: Birgitte Marcussen, tlf. 74 45 22 74, dn@sønderborg.dk.

Flagermustur til Augustenborg Skov. Tirsdag den 7. oktober kl. 18.30-20. Mødested: P-pladsen ved indgangen til Augustenborg Skov. Augustenborg Skov er speciel rig på flagermus, da der er mange gamle og store træer. Vi går rundt med detektorer og bestemmer de flagermus, vi hører og ser. Info: Charlotte Jervelund,

tlf. 28 15 20 68, dn@sønderborg.dk.

Naturpleje ved Nygård. Lørdag den 11. oktober kl. 10-14. Mødested: Engen ved Nygård Nørreskovvej 41, Torup. Engen ved Nygård skal igen plejes, så den spændende urtevegetation kan få lys og luft til at udvikle sig. Græsset skal slås med le, og slæbes væk. Der bydes på forfriskninger. Info: Charlotte Jervelund, tlf. 28 15 20 68, dn@sønderborg.dk.

Vild mad og havets spisekammer. Søndag den 12. oktober kl. 10-14. Mødested: Blåflag stationen i Sønderborg Lystbådehavn. Kom og vær med til at tilberede mad fra naturens store udvalg. Se hvad der kan findes af spiseligt på det nye kunstige stenrev. Info: Birger Marcussen, tlf. 24 98 12 72, dn@sønderborg.dk.

Åbent hus på Nordals Naturskole. Tirsdag den 14. oktober kl. 10-15. Mødested: Nordals Naturskole, Holmvej 33. Kom og vær med til at udforske naturen og lave noget praktisk arbejde med flagermuskasser, insekthoteller og meget andet spændende. Mange aktiviteter for børn i alle aldre. Prøv vores quiz og vind en naturbog. Info: Charlotte Jervelund, tlf. 28 15 20 68, dn@sønderborg.dk.

Botaniktur til Nordborg Kirke. Lørdag den 18. oktober kl. 14-16. Mødested: P-pladsen ved Nordborg Kirke. Kirkedigerne kaldes også "kirkens klipper" og rummer ofte spændende planter med relation til kulturhistorie og tørt voksested. Info: Charlotte Jervelund, tlf. 28 15 20 68, dn@sønderborg.dk.

Efterårstur i Nørreskov. Søndag den 19. oktober kl. 14-16. Mødested: Brudgomsegene nær Østerholm Nørreskov. Kom med på en lille travetur og få lidt frisk luft, og hør en af skovens folk fortælle om skoven, og hvad vi ser og kan opleve. Info: Leo Vindahl, tlf. 74 45 82 11, dn@sønderborg.dk.

Botaniktur til Kegnæs Kirke. Lørdag den 15. november kl. 14-16. Mødested: P-pladsen ved Kegnæs kirke. Kirkedigerne kaldes også "kirkens klipper" og rummer ofte spændende planter med relation til kulturhistorie og tørt voksested. Info: Charlotte Jervelund, tlf. 28 15 20 68, dn@sønderborg.dk.

Årsmøde. Tirsdag den 18. november kl. 19-22. Mødested: Sønderborghus. Vi holder generalforsamling, hvor formanden fortæller om vores aktiviteter i årets løb. Du er meget velkommen til at stille spørgsmål og evt. stille op til valg. Info: Finn Lindhart, 30 93 93 23, dn@sønderborg.dk.

TØNDER

www.dn.dk/toender

Grønlands fugle og årsmøde. Onsdag den 22. oktober kl. 19-22. Mødested: Tønder Medborgerhus, Østergade 63 A. Årsmøde ifølge DN's vedtægter. Efter årsmødet vil biolog lektor

Uwe Lindholdt holde et powerpoint-foredrag om Grønlands fugle. Info: Søren Eller, tlf. 74 72 36 50, soren@eller.dk.

VARDE

www.dn.dk/varde

Karlsgårddag. Søndag den 7. september kl. 10-15. Mødested: Karlsgårde Sø. DN Varde deltager også i år på Karlsgårddag. Vi vil i år bl.a. fortælle om Biodiversitet.nu, hvor alle kan være med til at registrere den danske natur med deres smartphone. Vi fortæller også om vores lokale arbejde for natur og miljø i Varde Kommune. Læs mere på www.karlsgaarde.dk. Info: Merete Vigen Hansen, tlf. 25 88 22 05, varde@dn.dk.

Årsmøde. Onsdag den 5. november kl. 19-22. Mødested: Danhostel Blåvandshuk, Strandvejen 1. Deltag i årsmødet og hør om DN Vardes lokale arbejde det seneste år. Fagligt oplæg/foredrag i forbindelse med årsmødet annonceres senere. Info: Merete Vigen Hansen, tlf. 25 88 22 05, varde@dn.dk.

VEJEN

www.dn.dk/vejen

Kanotur på Jels Midtsø. Søndag den 14. september kl. 10-14. Mødested: Jels Voldsted, Koldingvej 2, Jels. Vi sejler i kano på Jels Midtsø. På turen vil der blive serveret kaffe og kage. Undervejs vil turleder Niels Dammeyer fortælle om området. Pris: 75 kr. pr. person. (indbetales på konto: 2451 7303 00 8980). Tilmelding: senest d. 8/9 til Bent Sørensen, tlf. 74 85 53 64, Bent@Lintrup.dk.

Årsmøde. Torsdag den 6. november kl. 19-21. Mødested: Rødding Aktivitetshus, Østergade 28. Dagsorden iflg. foreningens vedtægter. Aftenens emne: Biolog Inge Nagstrup fra Vejen kommune vil fortælle om den store artsrigdom, der findes i Åtte Bjerger, samt om biodiversitetsarrangementet, der blev afholdt i juni måned. Info: Vibecke Moos, tlf. 74 84 27 71, vibecke@rnet.dk.

VEJLE

www.dn.dk/vejle

Svampetur i Jelling Skov. Søndag den 14. september kl. 13.30-15.30. Mødested: Abrahamssens gård, Skovgade 27 B. Få nogle historier om svampene, og lær nogle giftige og spiselige svampe at kende. Vi starter med en kort gennemgang af de forskellige svampegrupper. Hvis du tager en kurv med, kan du måske få nogle gode svampe med hjem til middagen. Husk en kniv, kaffe/te og solidt fodtøj. Info: Westy Esbensen, tlf. 53 37 17 99, westyesb@gmail.com.

Familiesvampetur ved Kvak Mølle. Lørdag den 20. september kl. 14-16. Mødested: P-pladsen ved Kvak Mølle. Kør ad Bredstenvej (rute 28)

og drej fra ad Kvak Mølle Vej. Turen starter med en kort introduktion til svampe, hvor vi kigger på de vigtigste grupper af spisesvampe og giftige svampe. Medbring kurv og kniv. Turleder: Biolog Lars Kromann-Larsen. Info: Uffe Rømer, tlf. 50 57 16 27, ufferomer@gmail.com.

Årsmøde. Onsdag den 12. november kl. 19.30-21.30. Mødested: Bygningen, Ved Anlæget 14, Vejle. Dagsorden iflg. vedtægterne. Efter årsmødet er der foredrag, indhold annonceres senere på hjemmesiden. Alle interesserede er velkomne, både medlemmer og ikke-medlemmer. Foreningen er vært ved kaffe og kage. Info: Uffe Rømer, tlf. 50 57 16 27, ufferomer@gmail.com.

ÆRØ

www.dn.dk/aeroe

Naturens Dag. Søndag den 14. september kl. 17-19.30. Mødested: Vesteraas Voderup 41. Vi mødes på Vesteraas, hvor vi bl.a. griller en af de berømte strandpølser. Læs mere på hjemmesiden. Tilmelding: senest d. 10/9 til Peter Frederiksen, tlf. 75 32 31 56 / 24 98 59 50, ommelpeter@frederiksen.mail.dk.

Årsmøde. Onsdag den 22. oktober kl. 19.30-21.30. Mødested: Det lille Hotel Ærøskøbing. Foredragsholder er endnu ukendt, men annonceres i Ærø ugeavis. Info: Peter Frederiksen, tlf. 75 32 31 56 / 24 98 59 50, ommelpeter@frederiksen.mail.dk.

AABENRAA

www.dn.dk/aabenraa

Hostrup sø. Søndag den 14. september kl. 14-16.30. Mødested: Klattrupvej syd for Stubbæk kirke, parkér syd for Klattrupvej 37, ved mosen. Hostrup sø og mosen fra nordsiden på Naturens Dag. Biolog Torben Hansen fortæller om mosen og naturplejen. Biolog Hans Harald Hansen fortæller om søen og den indsats, der gøres m.h.t. vandstandshævning. Info: Ulla Lendal, tlf. 74 63 05 93, lendal@nypost.dk.

Varmeværket og hvalmuseet i Gram. Søndag den 5. oktober kl. 11-15. Mødested: Gram Varmeværk, Sønderbyvej 24. Kl. 11-13: Gram Varmeværk er ved at bygge verdens største solfangeranlæg. Kl. 13-15: Vi besøger hvalmuseet, og her kan medbragt frokost indtages. Biolog Uwe Lindholdt fortæller. Tilmelding: senest d. 3/10 til Uwe Lindholdt, tlf. 29 89 06 03 (uge 40), uwelindholdt@gmail.com.

Tøndermarskens saga og årsmøde. Torsdag den 13. november kl. 19.30-22. Mødested: Folkehjemmet, Haderslevvej 7. Inden generalforsamlingen afholdes foredrag: Tøndermarskens saga. Livsvilkår gennem tiden i et tidevands-påvirket sænkingsområde med særlig fokus på Tøndermarskens afvanding. Info: Ulla Lendal, tlf. 74 63 05 93, lendal@nypost.dk.

Sig din mening – lokalt

Der er god grund til at møde op, når din lokale afdeling inviterer til årsmøde. Det er nemlig her, du kan komme med dine input til, hvad der skal gøres for natur og miljø der, hvor du bor.

Af **Eva Frydensberg Holm**

Journalist i Danmarks Naturfredningsforening

– Det er her, du kan få indflydelse. Sådan lyder det kort og godt fra Ole Primdahl, formand i DN Holstebro, når man spørger, hvorfor man skal dukke op, når DN-afdelinger landet over inviterer til årsmøder i efteråret.

Han forklarer, at årsmødet er medlemmernes mulighed for at møde den lokale bestyrelse og

de andre medlemmer – og for at komme med gode idéer til, hvad der skal arbejdes for lokalt. Og alle er velkomne:

– Årsmødet er for alle, og der er ingen krav til, at man melder sig ind i bestyrelsen eller påtager sig et stort stykke arbejde. Vi ved godt, at nogen har lidt tid, og andre har mere. Men vi er rigtig interesserede i, at medlemmerne kommer. Det er jo vores mulighed for at få feedback på det arbejde, vi laver som lo-

kalafdeling, siger formanden.

I Holstebro har man valgt at lade et særligt tema danne ramme om dette års årsmøde.

– Vi har inviteret Bo Boysen, der er naturvejleder, og vi skal debattere en kommende motorvej og dens indflydelse på naturen.

Også i andre afdelinger er et tema, der berører den lokale natur, omdrejningspunkt for årsmødet. I København vil kommunens klimachef redegø-

re for skybrudsplaner. I Aarhus inviterer man på rundvisning i kommunens nye væksthushus. I Aabenraa er det Vadehavets geologiske problematik, der er på dagsordenen, mens man i Gribskov inviterer på bustur ud i den lokale natur.

Lige nu er man godt i gang med at forme indholdet for årsmøderne rundt omkring i de lokale afdelinger. Du kan læse mere om de konkrete møder på dn.dk/aarsmoeder. ■

Flere lokalafdelinger inviterer på ture i naturen i forbindelse med efterårets årsmøder.
Foto Arne Christensen

Medl. rabat
SPAR
10 %

HELT NATURLIGT

De superlækre mineral make-up produkter fra Organic M.A.K.E er 100 % rene og fri for unødige fyldstoffer. Læs mere om produkterne og bestil på vores hjemmeside. Benyt koden DN fordel når du bestiller på www.puregreen.dk

puregreen®

Medl. rabat
SPAR
50 %

MAL MED OMTANKE

Trænger dit hjem til en overhaling, kan du med stor fordel købe blomstermærket maling gennem DN Grøn Fordel.
Læs mere på www.fordel.dn.dk

Medl. rabat
SPAR
8 %

JEG KOMMER HURTIGT LANGT OMKRING

Bestil din elcykel på www.velcykel.dk
og benyt koden NaturRabat for at få din
medlemsrabat.

Klædt i økologi

Brug koden DN2013 og få 40 % rabat på alt i webshoppen.
Bestil på www.shopbygrecncotton.dk

Fred's World
by
GREEN COTTON®

Medl. rabat
SPAR
40 %

SPIS DIG SUND

Den store Madpose er vores basisprodukt, som er beregnet til at hjælpe store som små med at spise sundt og godt gennem hele arbejdsugen. Hver levering består af 25-30 varer til 5 opskrifter, der er inspireret af Ny Nordisk Hverdagsmad og varierer mellem kød, fisk, fjerkræ og vegetarisk, som er prøvelavet og smagstestet af smagspanelet i vores testkøkken. Indholdet er mindst 25 % økologisk og med så få tilsætningsstoffer som muligt. Benyt kampagnekoden DN-50Store.

Læs mere på www.middagsfred.dk

[illegible]

STORT UDVALG AF FRILUFTSUDSTYR

Smarte vandrestøvler fra The North Face.
Benyt koden dnm02cgt, når du bestiller
på vores hjemmeside www.friluftsland.dk

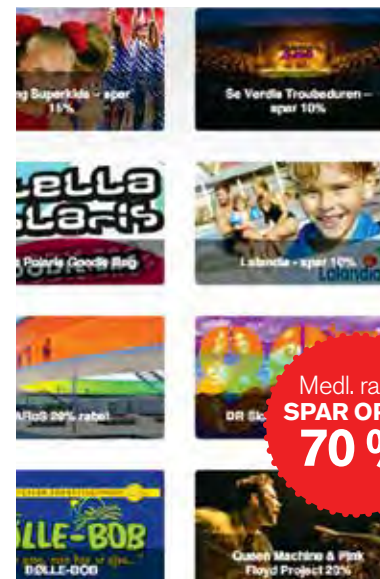
Medl. rabat
SPAR
10 %

Friluftsland

FYLD TASKEN

Stærke og kraftige tasker i flotte farver.
Vælg mellem flere modeller. Benyt koden
DN10, når du bestiller på
www.loveofgreen.dk

Medl. rabat
SPAR OP TIL
70 %

500 KULTUROPLEVELSER

Billetsalget.dk bringer kulturen til dig med fordele og rabat. Vi samarbejder med kulturaktører i hele Danmark og tilbyder hvert år mere end 500 kulturfordele inden for scene, musik, sport, attraktioner, film, mad og livsstil.

Se mere på www.fordel.dn.dk

Medl. rabat
SPAR
KR. 539,-

GRATIS HJEMMESIDE

Få en gratis hjemmeside (værdi kr. 539,-) i al den tid, du er medlem hos DN. Det er så enkelt, at alle nu kan lave en hjemmeside.

Læs mere og start din hjemmeside op på
www.dn.dk/gratishjemmeside

SimpleSite

Medl. pris
KR. 129,-
Ikke medl. pris
kr. 149,-

Medl. pris
KR. 339,-
Ikke medl. pris
kr. 399,-

Medl. pris
KR. 169,-
Ikke medl. pris
kr. 199,-

På svampejagt

SVAMPEPLAKAT
Mål 70X100 cm.
Medl. pris kr. 129,-
Ikke medl. pris kr. 149,-
Varenr. 2047

SVAMPERIGET
Medl. pris kr. 339,-
Ikke medl. pris kr. 399,-
Varenr. 4023

SVAMPE - DU KAN SPISE
Medl. pris kr. 169,-
Ikke medl. pris kr. 199,-
Varenr. 4024

Naturkalenderen 2015

Samtlige månedsark indeholder en stor oversigtskalender med ugenumre, helligdage og månefaser. 39,5 x 50 cm.
Medl. pris kr. 139,-
Ikke medl. pris kr. 175,-
Varenr. 4000

VI SENDER GERNE NATURKALENDEREN TIL UDLANDET

Naturkalender til Europa
Medl. pris kr. 189,-
Ikke medl. pris kr. 229,-
Varenr. 3062

Naturkalenderen til Øvrige udland
Medl. pris kr. 235,-
Ikke medl. pris kr. 275,-
Varenr. 3063

Medl. pris
KR. 139,-
Ikke medl. pris
kr. 175,-

BUTIK

Bestil i DN butikken på
www.dn.dk/butik

Scan koden med en smart-phone og kom direkte ind på DN's butik.

Klik ind på www.dn.dk/butik og find gode tilbud til naturelskere. Som DN-medlem får du rabat.

Har du ikke adgang til internettet? Bestil varerne ved at sende en check, vedlagt din adresse samt varenumre, eller betal via Danske Bank reg. 4183 konto 642 2330. Ved fremsendelse af check eller ved kontooverførsel skal der pålægges et forsendelsesgebyr på kr. 45,- for medlemmer og kr. 69,- for ikke-medlemmer.

Har du spørgsmål?
Ring 39 17 40 14, hverdage mellem kl. 10-14 eller send en mail til butik@dn.dk

Send et postkort

12 stk. dobbelte kort med kuverter.
Medl. pris kr. 89,-
Ikke medl. pris kr. 119,-
Varenr. 4025

12 stk
Medl. pris
KR. 89,-
Ikke medl. pris kr. 119,-

SAMKØB AF KALENDER OG POSTKORT

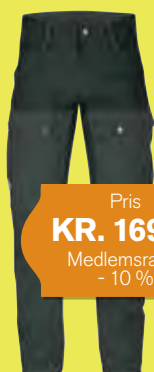
Medl. pris kr. 219,-
Ikke medl. pris kr. 295,
Varenr. 3061

Nye Fjällräven-produkter – få 10 % i medlemsrabat

Pris
KR. 2699,-
Medlemsrabat
- 10 %

Övik Lite Jacket
Varenr. 4038 Kr.

Pris
KR. 1699,-
Medlemsrabat
- 10 %

Men's Keb Gaiter Trousers
Varenr. 4011

Pris
KR. 1499,-
Medlemsrabat
- 10 %

Women's Keb Trousers Reg
Varenr. 4015

Pris
KR. 2599,-
Medlemsrabat
- 10 %

Greenland Winter Parka W
Varenr. 4029

Pris
KR. 699,-
Medlemsrabat
- 10 %

Poncho
Varenr. 4037

Pris
KR. 699,-
Medlemsrabat
- 10 %

Duck Shirt
Varenr. 4028

Pris
KR. 799,-
Medlemsrabat
- 10 %

Shepparton Sweater
Varenr. 4027

Pris
KR. 1199,-
Medlemsrabat
- 10 %

Buck Fleece
Varenr. 4026

Pris
KR. 449,-
Medlemsrabat
- 10 %

Nordic Heater
Varenr. 4031

Pris
KR. 399,-
Medlemsrabat
- 10 %

Frost Hat
Varenr. 4032

Medl. rabat
SPAR 10 %

avisen **NATUR & MILJØ**
email: anm@dn.dk

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:
Vibeke Lyngse
email: vl@dn.dk

REDAKTØR:
Eva Frydensberg Holm
email: eho@dn.dk

TURREDAKTØR:
Sofie Richter Bruhns
email: ture@dn.dk
Deadline for ture i Avisen
Natur og Miljø, november 2014:
1. oktober 2014

DESIGN:
Morten Gorm
www.mortengorm.dk

TRYK:
Evers-Druck GmbH
Emas-certificeret
Papir: 45 g UPM Ecoprime

UDGIVER:
**Danmarks
Naturfredningsforening**
Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Tlf: 3917 4000, email: dn@dn.dk

Kontrolleret
oplag:
134.384
i perioden
1. juli 2012 –
30. juni 2013.

Avisen Natur
og Miljø
udkommer fire
gange om året.

Tag med på skattejagt i naturen

- fang spændende dyr og planter med din mobiltelefon.

Start skattejagten på
www.biodiversitet.nu

avisen **NATUR & MILJØ**

DANMARKS NATURFREDNINGSFORENING

#3 **SEPTEMBER** 2014

WWW.DN.DK

Skal økologi absolut være så dyrt?

Økologi er godt. For vores natur, miljø og drikkevand. Men økologi er også dyrt. Særligt kyllingerne, som du snildt betaler 100 kroner mere for, hvis de er økologiske. Hvorfor skal økologi være så dyrt?